

№ 5 (623) 2 лютого 2012 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

ТЕМА НОМЕРА

СМЕРТЕЛЬНА
ФІЗКУЛЬТУРА: ХТО
ВИНЕН?

8

СПЕЦВИПУСК

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

«РЕФОРМИ, РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ, ДОБРОБУТ!»

2

6 КИЇВ І БРЮССЕЛЬ «ЗВІРЯЮТЬ ГОДИННИКИ»

6 УРЯД ПІДТРИМАВ ПРОФСПІЛКИ: ДЕНЬ СОЦСПРАВЕДЛИВОСТІ ВІДЗНАЧАТЬ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ

11 КАЗЕННІ ПІДПРИЄМСТВА: РЕФОРМА З НАБЛИЖЕННЯМ ДО КОМЕРЦІЇ

12 ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ДІАЛОГ УРЯДУ І ПРОФСПІЛОК: «РЕФОР...

**СЕРГІЙ ТЕСЛЕНКО,
ГОЛОВА ОБ'ЄДНАННЯ
ПРОФСПІЛОК
ХАРКІВСЬКОЇ
ОБЛАСТІ**

300 млрд грн. Держава втрачає 45 млрд грн податків, Пенсійний фонд – 100 млрд страхових внесків. Економіка не отримує 300–400 млрд оплаченого споживчого попиту для інвестування та розвитку. А ми припиняємося перед Міжнародним валютним фондом заради 2–3 млрд доларів кредиту.

І тут зарплату ніхто не гарантує. Людина отримує травму, профзахворювання, а то й гине на виробництві – ніяких страхових виплат. Це часто трапляється там, де немає профспілкових організацій. Таких людей, за даними ФПУ, не менш як 2 млн осіб.

У цих умовах кожному з присутніх у залі дуже важко відповісти на запитання про зарплату, адже наша країна володіє унікальним потенціалом. Назвіть хоча б 3–4 із 28 країн Євросоюзу, які будують магістральні літаки, космічні ракети, кращі у світі танки, виробляють так багато зерна, виплавляють стільки ж сталі, як ми. Не назвете... Чому ж у нас людина і держава живуть набагато гірше, ніж там, де всього цього немає?

Коли ФПУ минулого року заявила, що обсяг тіньової «конвертної» зарплати становить 120 млрд гривень, роботодавці швидко виправили нас – 200 млрд! Отже, гроші є, треба тільки справедливо ними розпоряджатися.

Ще одне питання – недобросовісний бізнес не рахується ні з робітниками, ні з державою. Пропоную ще раз звернутися до цифр. У країні 22,5 млн працездатних громадян. Статистика показує 10 млн офіційно зайнятих, які отримують зарплату. Де решта 12? Припустимо, 3 млн – шукають кращої долі за кордоном, іще 1,5–2 млн – учні та студенти. Офіційно безробітних – іще півмільйона. Решта працює переважно без трудового договору, неле-

Хочу спинитися ще на одному важливому питанні, пов'язаному з так званим «тарифним розгулом», який потребує Вашого особистого втручання. Адже цієї ситуації могло б не бути, якби відповідно до Закону України «Про професійні спілки...» ми брали участь у визначенні політики ціноутворення. Пропонуємо доручити новоствореній державній інспекції з контролю за цінами, керівникам місцевих державних адміністрацій забезпечити участь представників профспілок у формуванні рішень щодо державного регулювання споживчих цін і тарифів на окремі види продукції, товарів і послуг, а також контролю за виконанням державної дисципліни цін.

Найбільш актуальні питання соціально-економічного розвитку, підвищення добробуту й безпеки громадян, регулювання трудових відносин, посилення взаємодії профспілок і влади в процесі масштабних реформ обговорювалися на зустрічі Прем'єр-міністра України Миколи Азарова з представниками всеукраїнських профспілок, яка відбулася 27 січня у ФПУ. Хід обговорення зумовила тема зустрічі: «Про посилення соціального діалогу між органами державної влади та профспілками у процесі реалізації реформ в економічній та соціальній сфері». Захід відбувся на продовженні робочої зустрічі Миколи Азарова з Головою Федерації профспілок України Юрієм Куликом, під час якої було досягнуто домовленостей щодо подальших кроків у розвитку соціального партнерства. Публікуємо стислі виступи профспілкових лідерів та коментарі Прем'єр-міністра Миколи Азарова.

ЮРІЙ КУЛИК, ГОЛОВА ФПУ

Сьогодні ми маємо змогу обговорити найактуальніші питання соціально-економічного розвитку, підвищення добробуту й безпеки громадян, регулювання трудових відносин, посилення взаємодії профспілок і влади, на що красномовно вказує тема нашої зустрічі: «Про посилення соціального діалогу між органами державної влади та профспілками у процесі реалізації реформ в економічній та соціальній сфері».

Особливе занепокоєння викликають чутливі для трудящих питання, які потребують невідкладного вирішення. Це подальший розвиток соціального діалогу, посилення взаємодії профспілок, Уряду та роботодавців для врахування інтересів

трудящих у процесі реалізації соціально-економічних реформ. Пропонуємо розпочати обговорення, щонайменше, із двох питань. По-перше, небезпечною для суспільства, соціально та економічно не обґрунтованою є поляризація доходів в українському суспільстві. По-друге, в країні мільйони громадян працюють без оформлення трудових відносин. Надзвичайно загострилася ситуація з безпекою праці. Існують і майнові проблеми.

Водночас завдяки співпраці ФПУ з Урядом у питанні реалізації Генеральної угоди минулого року розпочато роботу щодо диференціації заробітної плати в бюджетній сфері та наближення соціальних гарантій до законодавчо визначеного рівня заробітної плати. Разом

із тим розпочалася підготовка до укладення Генеральної угоди на новий термін.

Указом Президента України В. Януковича в Україні запроваджено День соціальної справедливості, який відзначатиметься 20 лютого. Це була пропозиція Федерації профспілок. Нині слід розпочинати практичну роботу й наповнити її конкретними заходами на державному рівні.

Шановний Миколо Яновичу! Прошу підтримати пропозицію СПО профспілок провести найближчим часом під головуванням Глави Уряду всеукраїнську нараду щодо вдосконалення колективного регулювання та подальшого розвитку соціального діалогу в процесі реалізації системних реформ у 2012 році.

Працівники за власну працю справедливо розраховують на гідну заробітну плату, а також безпечні умови, належні соціальні гарантії, повагу до законних трудових прав.

Що маємо насправді? ФПУ ще рік тому передала віце-прем'єр-міністру Сергію Тігіпку відповідні розрахунки фахівців. Так, частка заробітної плати у витратах на виробництво продукції становить у середньому близько 9–10%, тобто в 2–3, а то й у 5 разів менше, ніж у європейських сусідів. Решту привласнюють власники бізнесу. Чи справедливо це стосовно соціальних партнерів? Погодьтеся – ні! Вкрай несправедливо!

Робітникам щорічно недоплачують як мінімум

300 млрд грн

щорічно бізнес не доплачує трудящим.

КОМЕНТУЄ МИКОЛА АЗАРОВ

Я згоден, що частка оплати праці в структурі нашого ВВП досить низька, проте вона не 9,1%. Підрахуємо разом. У нас валовий внутрішній продукт за минулий рік – 1,3 трлн грн. Фонд оплати праці у нас приблизно 600 млрд грн. Звідси формується внески до Пенсійного фонду. Власні доходи ПФ приблизно 200 млрд – це третя частина. Цифри дуже добре кореспондуються одна з одною. Таким чином, не 9 і не 10% – цифра значно вища, хоча вона недостатня, тут я з вами згоден. До речі, грошові витрати населення на товари, продукти, послуги становлять 850 млрд грн.

Тепер стосовно так званого «тарифного розгулу». Як ви знаєте, уряд зайняв жорстку позицію у цьому питанні і висуває вимогу до усіх органів місцевого самоврядування у 2012 році у зв'язку з відсутністю об'єктивних умов або об'єктивних причин на підвищення тарифів. Так, ваш рідний Харків примудрився

їх підвищити в 1,4 раза (не в 2 і не в 3 рази – не будемо перебільшувати). Тарифи будуть перелегануті...

Дійсно, для вирішення цієї проблеми необхідна наша з вами взаємодія, тому що місцеве самоврядування в останні роки вважало, що ніхто не повинен втручатися у їхні справи. Мовляв, нам Азаров не указ. Але ми знайшли достатньо аргументів, аби переконати їх у протилежному. Нам потрібно ще багато зробити, щоб питанням так званого «тарифного розгулу» було поставлено в місце. Ми забезпечили минулого року стабільність цін на газ та електроенергію. Підвищення заробітної плати відбулося за тими параметрами, які ми встановили у бюджеті, тому кожен випадок підвищення тарифів має розглядатися дуже уважно і насамперед кризь призму того, наскільки обґрунтовані витрати цих організацій. Коли ти працюєш з аргументами – рішення знаходяться дуже швидко.

РМИ, РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ, ДОБРОБУТ!»

АНАТОЛІЙ ШИРОКОВ, ГОЛОВА ПРОФСПІЛКИ НАН УКРАЇНИ

Дозволю собі зупинитися на двох питаннях. Перше стосується ситуації з оплатою праці в бюджетній сфері. Безумовно, уряд рухається, як то кажуть, у правильному напрямі. Це позитив, але заважають усякі проблемні питання.

По-перше, підвищення посадових окладів не завжди супроводжується збільшенням зарплати. Це можливо лише за умови збільшення фонду оплати праці, коли, дійсно, підвищення посадового окладу позначиться на зарплаті. В іншому ж випадку під час підвищення посадових окладів доводиться зменшувати доплати та надбавки стимулюючого характеру, частково перекидаючи їх у нові оклади. Або ж існує інший шлях. Це режимна норма робочого часу або вирішення проблеми за рахунок відпусток без збереження зарплати.

Як приклад можу навести Національну академію наук. У 2011 році зарплати в бюджетній сфері зросли на 11,7%. За офіційною статистикою, у НАН зарплати збільшилися лише на 2,7%, навіть при офіційному індексі інфляції 2,6%. Отже, знову ж таки для бюджетної сфери загалом підвищення посадових окладів

повинне балансуватися подвійним збільшенням фонду оплати праці.

По-друге, виникають проблеми через нерівномірність помісячного розпису головних розпорядників коштів. Ви знаєте, які кошти є в країні на початку року. Але ж їх потрібно розподіляти рівномірно. Адже диспропорція не може бути такою, коли фінансування січня-березня 2012 року таке ж, як і фінансування січня-березня 2011 року. Навіть якщо не брати до уваги минулорічне підвищення посадових окладів, а лише цьогорічне.

І нарешті, «ідея-фікс» для бюджетників, або ідея вічного двигуна, коли ми все ж таки зриваємо ставку першого розряду і мінімальну зарплату. Безперечно, скажемо відверто, виконати це одночасно неможливо. Але рухатися в цьому напрямі потрібно.

Ми поділяємо сподівання уряду, що 2012 рік усе ж таки може стати роком виходу української економіки на докризовий рівень. Якщо це дійсно буде так, то, можливо, уряду варто домовитися з профспілками про те, щоб із 1 січня 2013 року вийти на той рівень співвідношення між ставкою першого розряду та мінімальною заробітною платою, який існував 2008 року.

КАТЕРИНА ВОЛКОВА, ГОЛОВА КРИМСЬКОГО РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО КОМІТЕТУ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ

Серед численних проблем скажу про головні для всіх бюджетних галузей. Безумовно – це злидений рівень оплати праці. Наша вимога про встановлення величини І тарифного розряду ЄТС на рівні мінімальної заробітної плати для визначення розмірів посадових окладів за всіма тарифними розрядами залишається незмінною. Ми вдячні Вам за увагу до бюджетників, але прийняті рішення про підвищення оплати праці працівникам бюджетної сфери є ні чим іншим, як індексацією заробітної плати. Збільшення І тарифного розряду з 1 вересня на 5 грн, ХІ розряду на 10 грн на тлі зростання споживчих цін і тарифів на комунальні послуги викликало у працівників іронію, а часом обурення. Вважаємо за необхідне вжити заходів щодо скорочення розриву між розміром мінімальної заробітної плати та І тарифним розрядом у 300 грн, не на 5 грн з 1 вересня, із суттєвим скороченням його вже з 1 квітня ц. р. Адже нині ставка заробітної плати вчителя найвищої категорії становить трохи більше 1,6 тис. грн, а молодого спеціаліста – 1,3 тис. грн. Це не дозволяє забезпечити мінімальні життєві потреби педагога, не кажучи вже про їхнє інтелектуальне вдосконалення. Марні також наші очікування на поповнення галузі молодими, творчими кадрами, особливо сільських шкіл, де вчителів немає повного навантаження. Рівень оплати праці працівників державних установ – критичний. Так значає галузева профспілка.

На засіданні підсумкової колегії Міністерства освіти в серпні минулого року Ви обіцяли розібратися з цим питанням і змінити стан справ із січня цього року.

Не кращі справи у медичних працівників. Із прийняттям Державного бюджету на 2012 рік усі вони фактично позбавлені прав і пільг, що гарантовані ст. 77 Основ законодавства України про охорону здоров'я.

Безумовно, успіх вирішення нагальних проблем галузі освіти залежить від виконання державою законодавчих гарантій у фінансуванні, а саме – виділення коштів згідно зі ст. 61 Закону України «Про освіту» та науково обґрунтованого їх розподілу між бюджетами всіх рівнів.

Затверджені республіканський і місцеві бюджети на 2012 рік забезпечують потребу нашої галузі всього лише на 80–85%.

В окремих регіонах зарплата працівників освіти і науки розрахована на 9–10 місяців.

Не передбачено витрат на винагороду педагогів за сумлінну працю, гарантовану державою, на капітальні вкладення, пожежну безпеку, охорону праці, інші потреби, не кажучи вже про переадресування профспілковим організаціям на розвиток культурно-масової та спортивно-оздоровчої роботи не менш як 0,3%. Це за відсутності путівок на санаторно-курортне лікування влітку 2011-го і на перший квартал 2012 року.

На наш погляд, необхідна невідкладна спільна робота для внесення змін до Держбюджету на 2012 рік та їх термінове ухвалення.

КОМЕНТУЄ МИКОЛА АЗАРОВ

Я переглянув постанову уряду про підвищення посадового окладу працівника І тарифного розряду ЄТС. Протягом року ми шість разів піднімаємо рівень по першому тарифному розряду. Чому шість разів? Це, по-перше, зумовлено можливостями нашого бюджету. По-друге, тим, що ми уважно стежимо за інфляцією. І, нарешті, оскільки поставимо питання, чи можемо ми підняти увічі рівень оплати праці у бюджетній сфері, наприклад, освітній? Тільки-но ми з вами разом розмірковували, що у нас ВВП країни 1,3 трлн грн, фонд оплати праці – близько 600 млрд, плюс 200 млрд Пенсійний фонд. Чи можемо ми увічі збільшити фонд оплати праці? Шлях лише один – економічний розвиток і прискорене економічне зростання. Будемо розвиватися на 10% на рік – одержимо можливість підвищувати заробітну плату приблизно на 15–20%. І так із року в рік, іншого шляху в нас немає. Але в цілому, справді, повільно ми нарощуємо заробітну плату, але тим не менше це рік тому середня заробітна плата в освітян становила 1,583 тис. грн, а зараз – 2,081 тис. грн. Ми з вами говорили про І тарифний розряд, а їх 24!

Лінія уряду спрямована на те, щоб максимально скорочувати розриви між доходами наших людей. 2004 року ми реалізували реформу системи оплати праці, запровадивши лінійну шкалу прибуткового податку: був податок 36%, а ми зробили 13%. Чому ми це зробили тоді? Бо у нас пенсійні внески 32%, три фонди – ще 4% (разом виходить 36%), плюс прибутковий податок становив 36%. У результаті виходило, що близько 72–75% з кожної сотні гривень йшло на різні внески. Хто в таких умовах по-світлому виплачував заробітну плату? Усі її виплачували у конвертах. І ми прийняли рішення, щоб мотивувати вихід із тіні, встановити лінійну шкалу прибуткового податку. Відтоді минуло уже не один рік, детинізація зарплат пройшла і поступово почали повертатися: встановили 15%, як ви знаєте, прибутковий податок. І от тепер, можливо, настав час поміркувати над тим, аби при надприбутках встановити пропорційну шкалу податків. Пропоную цю ідею максимально обговорити. Не лише профспілкам, а й роботодавцям. Щоб у нас не вийшло зворотного ефекту, що ми підніmemo, а сплачувати ніхто не буде. А таке цілком можливе.

...Настав час поміркувати над тим, аби при надприбутках встановити пропорційну шкалу податків.

КОМЕНТУЄ МИКОЛА АЗАРОВ

Два роки тому я виступав на підсумковій сесії Національної академії наук України. Порушувалися майже ті самі питання, і я намагався на них відповісти. У той момент запропонував прийняти спеціальну урядову постанову, яка б надавала право керівникам академічних інститутів самим встановлювати рівень заробітної плати. Проте, в межах фонду оплати праці, який ми надавали.

У чому ж був сенс моєї пропозиції? У тому, що наука створюється певними людьми, здатними створювати щось нове. Таких науковців, якщо, приміром, колектив інституту становить тисячу працівників, тут нараховується максимум сотня. Так створить, будь ласка, цій сотні людей нормальні умови з точки зору оплати праці.

У НАН існують 200 наукових шкіл, 200 наукових напрямів. А сидів на тій сесії і міркував над тим, який напрямок підтримати. І зотовий був підтримати, тобто десь забрати кошти і віддати на його розвиток.

Я запропонував Борису Патону це зробити, надавши право встановлювати зарплату, розподілити виділені 2,5 млрд грн на ключові напрями в науці, які забезпечать Україні прорив, а решту напрямів закрити. Це зжорстоко, але необхідно.

За останні 20 років, зв'язавши на те, що ми дуже мало фінансували науку, лабораторна база застаріла, не оновлювалися кадри, втрачено підготовчу базу. Даваймо до цього поставимося самокритично, і наявні ресурси спрямуємо на ключові напрями науки, які сьогодні розвиваються.

ВАСИЛЬ МОЙСЮК, ГОЛОВА ЦР ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ХІМІЧНИХ ТА НАФТОХІМІЧНИХ ГАЛУЗЕЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Нам відомі факти позитивних зрушень нинішньої влади – це будівництво доріг, стадіонів, аеропортів, готелів тощо. Безумовно, це результати титанічної роботи, проте ще багато найбільших проблем залишаються без уваги урядових структур.

Доки країна перебуватиме на останніх місцях за рівнем заробітної плати, соціальних виплат, поставчатиме робочу силу для інших держав? Чого варті, скажімо, дії владних структур, спрямовані на те, щоб із-за кордону в значних кількостях завозилися ліки, мінеральні добрива, нафтопродукти, багато іншої продукції, яка виробляється в Україні? І будь-яких змін у цьому напрямі не відчувається. Чому не розвивається внутрішній ринок? На такі сигнали має бути вичерпна реакція і конкретні заходи влади, незважаючи на чини!

На превеликий жаль, мають місце і проблеми в соціальному діалозі. Соціальне партнерство та соціальний діалог, які в усьому світі стали мірилом соціального миру, досягнення прагматичних цілей, центральна влада і влада на місцях, по суті, ігнорують. Невиконання договірних зобов'язань Генеральної угоди, галузевих угод і колективних договорів набуло хронічного характеру. Це серйозний докір як уряду, так і профспілкам.

Реформи в Україні розпочато владою з наміром покращити життя народу та забезпечити входження нашої держави до топ-20 найбільш розвинених країн світу. Однак становище в Україні надзвичайно складне, її визнано державою з найнижчим рівнем справедливого підходу до розподілу загальнонаціонального прибутку. Як результат – мізерна зарплата працюючої людини, величезні борги із зарплати, 30% населення перебуває за межею бідності, а кількість мільйонерів щороку зростає. Це абсолютно несправедливо.

Деякі слова про адміністративну реформу. Ліквідація міністерства промислової політики, приміром, призвела до відсутності координації дій промислового комплексу. «За-

висли» питання розробки та впровадження комплексних програм соціально-економічного розвитку 16 галузей. Тобто, ліквідована саме та ланка управління промисловістю, яка б вирішувала ці проблеми. Крім того, втрачена можливість укладання галузевих угод через відсутність повноваженого соціального партнера.

Відсутність координації дій і контролю відповідних органів призводить до невиконання програм модернізації виробництва. Особливо гостро постає проблема на тих підприємствах, де частина працівників змушені працювати в невідповідних умовах праці, на застарілих апаратах і механізмах, зношені яких у промисловості становить понад 70%.

На жаль, доводиться

Чого варті дії владних структур, спрямовані на те, щоб із-за кордону в значних кількостях завозилися ліки, мінеральні добрива, нафтопродукти, багато іншої продукції, яка виробляється в Україні?

констатувати, що влада залишається доволі закритою структурою для постійного спілкування. Відповіді на звернення і пропозиції профспілок часто бувають неконкретними, нагадують відписки, а іноді взагалі ігноруються.

На мою думку, відсутність системних взаємних і відвертих обговорень становища в суспільстві, галузях шкодить нашій спільній справі.

ІВАН КАРПОМИЗ, ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Просимо підтримати звернення нашого губернатора Бориса Клімчука стосовно виділення коштів із Державного бюджету, а це понад 182 млн грн, для реконструкції, реставрації та завершення будівництва 22 об'єктів соціально-культурного призначення. Хотів би також наголосити, що вильнені кошти з обласного бюджету будуть максимально спрямовані на реконструкцію дитячого оздоровчого комплексу «Супутник», що розташований на озері Свіязь. Після

завершення будівництва він буде волинським «Артеком» – перлиною Поліського краю.

І ще одне: на Волині певний час успішно функціонував такий інструмент залучення фінансових ресурсів, як лізинг. На сьогодні цей механізм чомусь не діє. Через значне зменшення номенклатури техніки та обсягів фінансування НАК «Укрлізинг» у 2011 році бюджету будуть максимально спрямовані на реконструкцію дитячого оздоровчого комплексу «Супутник», що розташований на озері Свіязь. Після

ТАМАРА КОСТЮК, ГОЛОВА КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ЖКГ, МІСЦЕВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ, ПОБУТОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ

Мі підтримуємо тактику нашого нового Голови ФІЛУ та Прем'єр-міністра діяти надалі не з позиції конфронтації, а з позиції конструктивізму та об'єднання, як соціальних партнерів, враховуючи при цьому, що в кожного соціального партнера є свої конкретні обов'язки та відповідальність перед суспільством. Тож підсумки першої зустрічі двох лідерів можна вважати обнадійливими, якщо 2012 рік за іхньою взаємною згодою дійсно стане початком шляху до соціальної справедливості в нашій державі.

Реальна ситуація на сьогодні така: практично всі державні програми, які стосуються сфери громадських послуг, фінансуються в десятки разів менше, ніж реально необхідно й фактично заплановано.

На засіданні Комітету з економічних реформ Президент України підкреслив, що процес втілення реформ в Україні, на жаль, гальмується. І це повною мірою стосується ЖКГ, яке в економічному, правовому та технічному аспектах уже давно перебуває на критичній межі і вживає завдяки ентузіазму, професіоналізму, безмежному терпінню працівників цих підприємств, які натомість позбавлені елементарної мотивації до праці, отримуючи неадекватну за свою важку працю зарплату, і часто невовчасно.

А доцільніше було б розпочати з галузі міського громадського електротранспорту. За дорученням п'ятитисячного колективу київських електротранспортників, а також інших регіонів, де ситуація з виплатою зарплат призвела до страйку колективів підприємств трамвайно-тролейбусних управлінь, а саме в Житомирі, Харкові, Черкасах, я

хочу привернути Вашу увагу, шановний Микола Яновичу, а також тут присутніх, до серйозної проблеми, яка торкається інтересів щонайменше 10 галузевих профспілок та практично кожного громадянина нашої країни. А саме до рівня роботи галузей громадських послуг, зокрема ЖКГ, транспорту, соціальних чи побутових служб.

Проблема одна, проте дуже серйозна. Це недостатня увага до цих галузей із боку держави, що проявляється в незадовільному фінансуванні цього важливого сектору економіки.

КОМЕНТУЄ МИКОЛА АЗАРОВ

Те, що уряд є закритою структурою, не зовсім так. Заступник Голови ФПУ Григорій Осовий бере участь у кожному засіданні Кабінету Міністрів. Чи був хоч один випадок, щоб я не надав йому слова? Ні, не було. Думка профспілок завжди враховується при прийнятті урядових рішень.

У своїй промові Ви порушили кілька важливих питань, на які я хочу дати відповідь.

Розглянемо ситуацію з хімікамі. Ви реалізуєте добрива на внутрішньому ринку по 400 грн за тону, на експорт продаєте по 300. Росія ж нам постачає ті самі добрива по 280 грн. Як я можу примусити аграріїв купувати у вітчизняного виробника добрива по 400 грн замість російських по 280? Ось у чому питання. Я давно б знайшов шляхи, щоб обмежити імпорту, але для цього треба розробити відповідну політику.

Друге питання – нафтопродукти. Припустимо, росіяни повер-

нуть експортне мито на нафту, а це близько 500 грн. Сама нафта коштує близько 600 грн за тону, плюс податки, транспортування. І скільки ж тоді коштуватиме бензин, вироблений на українських нафтопереробних заводах? Він буде набагато дорожчим, ніж завезений із тієї ж Росії, Білорусії, Литви тощо.

Усе впирається в економіку. Якби росіяни зменшили експортне мито, ціна на нафту знизилася б, і на наших заводах вигідно було б переробляти нафту. Але за нинішньої цінової політики нашого найбільшого партнера нам, на превеликий жаль, працювати не вигідно.

Третє питання – ліки. Ми дуже зацікавлені в тому, щоб самим виробляти ліки, тому що сьогодні в Україну їх імпортується на суму 2,5 млрд доларів.

Я був на чудовому підприємстві, в Дарниці. Після чого зібрав фармацевтів і сказав: «Нам важко, проте

Як я можу примусити аграріїв купувати у вітчизняного виробника добрива по 400 грн замість російських по 280?

ми надамо вам кредит, щоб, приміром, протягом року побудувати один фармацевтичний завод. Приходьте зі своїми пропозиціями». І що ви думаєте? Ніхто не прийшов до Кабінету. Тому що не так просто в цьому конкурентному світі зайняти нішу з виробництва ліків. Але це питання перед нами стоїть і ми будемо його вирішувати.

звертаюся за допомогою особисто до Вас, Микола Яновичу.

Зарплата на КП «Київтранс» останні два роки виплачується раз на 1,5–2 місяці. На сьогодні працівники підприємства не отримали зарплату за грудень 2011-го та січень поточного року. Це вочевидь суперечить підписаному Президентом України Законом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо строків виплати заробітної плати» від 23.09.2010, який профспілка вважає об'єктивною і актуальною.

Парадоксально, але факт, що цей закон не виконується на підприємствах електротранспорту в більшості регіонів України – вини Кабміну. Причина – відсутність адекватної ком-

пенсації з держбюджету за перевезення пільгових категорій пасажирів, затверджених Верховною Радою. Ці кошти фактично відшкодовуються за рахунок зарплати багатотисячних колективів міськелектро-транспорту. Це несправедливо та протизаконно.

Тому прошу Вас дати доручення відповідним відомствам провести аналіз ситуації, що склалася на КП «Київтранс» та в інших регіонах України, вирішити питання про збільшення субвенцій і стабільне, а не в ручному режимі, перерахування підприємствам компенсаційних коштів з держбюджету. Сподіваємося на Ваш особистий контроль за розв'язанням цієї гострої проблеми.

КОМЕНТУЄ МИКОЛА АЗАРОВ

Щодо ситуації на електротранспорті в Харкові. Були страйки, Кабміну доводилося в терміновому режимі вирішувати й це питання. Влада міста, області серйозно зайнялися цією проблемою, і ось уже майже рік тут не виникає згодних проблем.

Я не відкадаю ці питання, тому що проблеми дійсно існують. І зі зношувальністю електротранспорту, і з перерахуванням субвенцій. Ми тримаємо все це на контролі. Тут присутній заступник міністра фінансів Сергій Рибак, інші представники міністерств і відомств, вони все чують та фіксують. Наодлі всі питання, які тут порушувалися, будуть невідкладно вирішуватися.

Питання житлово-комунальної служби, скажу прямо, є найбільш важким для уряду. Тому що житлово-комунальна служба зношена, як згодна інша в країні, і найбільше потребує державної підтримки. І коли в нас з'являється можливість виділити ресурси на модернізацію, ми це робимо і будемо робити й надалі.

Наразі з тривогою і, безперечно, застосувавши організаційні заходи, очікуємо сильних морозів. Ми вже відвикли від них завдяки теплим зимами, децю розслабилися. А мороз у 33–35 градусів в умовах зношених тепломереж може призвести до аварій. Тому урядом вжито цілу низку фінансово-організаційних, адміністративних заходів. У всіх містах, областях створюються необхідні ресурси, і, звичайно, ми орієнтуємося на те, щоб у цей момент службу отримала максимальну підтримку. Ми будемо використовувати всі резерви, які маємо: і Міністерства фінансів, і Міністерства з надзвичайних ситуацій, і Держрезерв. Усе, що в нас є, буде спрямовуватися на те, щоб у випадку аномальних морозів ми із ситуацією впоралися.

Хочу зазначити Вас як голову профспілкової організації ЖКГ, що ваші питання для уряду є першочерговими. І всі вільні ресурси, які в нас будуть, спрямовуватимуться на модернізацію служби.

Учора я мав розмову з директором-розпорядником МВФ Крістіан Лагард. Йшлося про перспективи нашої співпраці. Користуючись нагодою, я розповів про нашу ситуацію, щоб вона із перших вуст отримала інформацію. Я поінформував її про те, що в Україні 90% будинків житлового фонду не мають додаткового теплозахисту. Вони проєктувалися і будувалися в часи, коли природний газ коштував копійки. Сьогодні газ подорожчав у сотні разів. І якщо ми хочемо дійсно забезпечити енергозбереження, ми повинні займатися утепленням свого житлового фонду.

Куди не поглянь, скрізь потрібні капіталоукладення. Маю на увазі житлово-комунальну службу. Її слід виводити з аварійного стану, в якому вона нині перебуває. Житлово-комунальне господарство має стати службою, куди приїде капітал і вкладатиметься в неї кошти.

Або, принаймні, питання забезпечення населення питною водою. У деяких районах вода подається до споживачів на відстань до 160–180 км. Піднімаючи її з глибини, скажімо, 700 м і транспортуючи ця таку відстань, скільки потрібно спорудити перекачувальних станцій, і яка при цьому буде собівартість 1 куб. метра її подачі? Чи можемо ми на цих споживачів поширювати тарифи, які діють у районах, де вода подається з річки, розташованої поруч? Ні, не можемо.

ВИСТУП ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА УКРАЇНИ МИКОЛИ АЗАРОВА

Я практично відповів на більшість поставлених запитань. Я готовий до полеміки, готовий до дискусії, готовий до аргументованого опонування. Абсолютно правий голова профспілки Національної академії наук, що для профспілок роль опонента уряду є природною. Це абсолютно правильно. І ми готові до професійної дискусії. Це наша принципова позиція. Сідаємо за стіл, викладаємо аргументи та знаходимо спільні рішення. Виходимо з того, що у нас спільні інтереси, спільні завдання. І, звичайно, те, що сьогодні відбувається у країні: високий рівень тінювих зарплат, високий рівень соціально незахищених осіб, незважаючи на те, що у нас існують різні органи контролю.

Разом із тим мільйони наших громадян працюють без будь-якого профспілкового, правового, державного захисту.

Можна сказати, що у нас 20 млн активного, працездатного населення, а платників пенсійних внесків – 14 млн осіб. Це свідчить про те, що 6 млн осіб трудяться невідомо за якими трудовими угодами, невідомо яким чином забез-

печується охорона їхньої праці, як здійснюється соціальний захист у разі тимчасової втрати працездатності, як формуватиметься їхня пенсія.

Перед нами стоїть дуже складне завдання – знайти спільне вирішення цієї проблеми.

Я вам скажу відверто. Ми перебували в дуже важкому фінансово-економічному становищі. 2010–2011-ті роки були роками виходу із цього складного випробування та важкої кризи.

Небагато існує у світі країн, які змогли за два роки вибитися із такої ситуації.

Ми втратили 15% внутрішнього валового продукту (у гривнях), а в доларовому еквіваленті – це майже 50%. У чотири рази зріс борг. І ми все ж таки змогли вибитися.

Під час дискусії із директором-розпорядником МВФ я сказав: «Ось ваші реценції по Греції, яка вже три роки вибирається із кризи. Дефіцит бюджету – 9%, 25% промислових підприємств зупинилися, чверть загальної кількості державних службовців скорочено. І мінус 5,5% на рік падіння внутрішнього валового продукту. Де ж вихід? Три роки країна виби-

рається із кризи. МВФ їй має намір списати 150 млрд євро. Ви вдумаєтеся в цю цифру. А це 200 млрд євро збираються реструктуризувати на 30 років під 30–35% річних. Так Греція у 5 разів менша за Україну».

Ось масштаб проблем, який перед нами стоїть і стоїть.

Важкими були два попередні роки. У 2012 році ми нарешті вийдемо на докризовий рівень. Я в цьому глибоко впевнений. Усі заходи, яких вживає уряд, орієнтовані на те, щоб забезпечити стійке економічне зростання. Ми його повинні забезпечити, незважаючи на край несприятливі зовнішні фактори – зростання цін на нафту й газ, кризу на європейських фінансових ринках.

І тим не менше ми закладаємо у свої програми та держбюджет показник сталого економічного зростання.

6 млн осіб

трудяться невідомо за якими трудовими угодами, невідомо яким чином забезпечується охорона їхньої праці, як здійснюється соціальний захист у разі тимчасової втрати працездатності, як формуватиметься їхня пенсія.

УРЯД РЕАЛІЗОВУЄ ПРОПОЗИЦІЇ ПРОФСПІЛОК

Наприкінці зустрічі Голова СПО профспілок Юрій Кулик передав на розгляд Прем'єр-міністра України Миколи Азарова узагальнені пропозиції профспілок. Уже 1 лютого Прем'єр-міністр України на засіданні уряду дав відповідні доручення щодо реалізації цих пропозицій.

“ Я хочу повернутися до теми справедливої оплати праці. Минулого тижня вона логічно постала на зустрічі з профспілками. Я знову підкреслюю, що це особлива турбота уряду і головний пункт у діалозі влади з профспілками і роботодавцями.

Прямий шлях до підвищення трудових доходів – стале економічне зростання і підвищення продуктивності праці. Поліпшення економічного стану підприємств швидко обертається на зростання заробітної плати. Так було на початку 2000-го і до 2004 року, коли найбільше за історію України економічне зростання супроводжувалося зростанням реальної заробітної плати вдвічі. Так само за останні два роки виходу з кризи: в грудні 2011 року середня заробітна плата перевищила 3 тис. гривень. Це майже на 40% більше, ніж два роки тому.

Але, по-перше, докризова купівельна спроможність ще не відновилася – я вже говорив, що цього ми досягнемо поточного року. По-друге, залишається проблема справедливої оплати праці. Тому нам потрібна відповідальна державна політика подолання цього розриву.

З іншого боку, потрібні механізми управління трудовими доходами в тих випадках, коли держава має на це законне і природне право. Наприклад, справедливий перерозподіл в інтересах суспільства надвисоких доходів. Або коли експлуатується загальнонаціональне багатство, таке як надра. Так, наш експорт значною мірою базується на сировинних галузях, а частка оплати праці в собівартості продукції цих галузей є найнижчою. Таким чином, дохід від надр, які належать народу, меншою мірою отримують громадяни України. Це несправедливо, і це одна з речей, які треба змінювати.

Доручаю Міністерству економічного розвитку і торгівлі разом із Міністерством соціальної політики глибоко вивчити питання економічно об'єктивного збільшення рівня оплати праці та запропонувати відповідні механізми стимулювання зростання частки оплати праці. І ми їх обговоримо з соціальними партнерами, з суспільством, щоб визначити виважену траєкторію справедливого зростання трудових доходів. Рух повинен бути зустрічним: держава створює умови – бізнес відповідає справедливим збільшенням оплати праці.

ФОРУМ

ФПУ ВИСТУПАЄ ЗА СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ І СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

День соціальної справедливості, який відповідно до Указу Президента України Віктора Януковича відзначатиметься 20 лютого, проголошений багатьма в чому завдяки наполегливій праці Федерації профспілок України. Про це на зустрічі з представниками регіональних засобів масової інформації сказав заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк.

Він розповів про мотиви та причини, які спонукали профспілки ініціювати це питання на загальнонаціональному рівні. По-перше, за словами Сергія Кондрюка, Україна торік відзначала 15-річчя Конституції, де чітко зазначено, що Україна є соціальною державою. «Ми вважаємо, що в соціальній державі мають бути певні соціальні гарантії та точки відліку соціальної справедливості», – наголосив заступник Голови ФПУ.

По-друге, якщо наша країна орієнтується на Європейський Союз, то потрібно знати й пам'ятати, що в ЄС діє Європейська соціальна хартія – своєрідна конституція побудови відносин влади та суспільства. Ця хартія ратифікована в Україні, але її застереженнями. «Ми домагаємося, щоб ці застереження були зняті. До того ж існує Європейський соціальний кодекс. Федерація профспілок України вже почала роботу зі створення профспілкового варіанта кодексу, орієнтованого на європейські стандарти. Чимало треба зробити і для адаптації вітчизняного трудового законодавства до світових стандартів», – зазначив заступник очільника ФПУ.

Сергій Кондрюк докладно пояснив на проблемах, які заважають впроваджувати в Україні європейські та світові стандарти соціальної справедливості, наголосив на необхідності розвивати соціальний діалог між владою і суспільством, між урядом, роботодавцями і профспілками. Проблема і перспектива соціального діалогу в Україні

присвятив свій виступ перед журналістами регіональних ЗМІ заступник Голови ФПУ Григорій Осойвий. Він відзначив важливу роль у розвитку цього процесу профспілкової сторони. «У нас існує багатоваріантна практика ведення переговорів і консультацій з органами влади та роботодавцями», – сказав він. – Велику роль у цьому процесі відіграє Національна тристороння соціально-економічна рада. Саме завдяки участі в ній профспілкові сторони вдається вирішувати чимало актуальних питань».

Позитивні й проблемні моменти такої співпраці між профспілками, владою і роботодавцями спонукали Верховну Раду України в 2010 році ухвалити Закон України «Про соціальний діалог». «Ініціаторами цього закону також були профспілки», – зазначив заступник Голови ФПУ. – Документ, звісно ж, іще далекий від ідеалу. Ми маємо до нього заважання та доповнення. Але вже той факт, що соціальний діалог, необхідний для соціально-економічного розвитку країни, дістав законодавчу підтримку, є позитивним моментом».

Григорій Осойвий також додав, що ФПУ розроблено концепцію змін до законодавства щодо соціального діалогу. Вони стосуються формату й принципів діяльності НТСЕР, створення і розвитку подібних рад на місцевому рівні, підтримки всього нового та прогресивного в співпраці влади, роботодавців і профспілок.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

АНОНС

Делегація ФПУ на чолі з Головою ФПУ Юрієм Куликом відбула до Нью-Йорка (США), де візьме участь у 50-й сесії Комісії соціального розвитку Економічної і соціальної ради ООН. Докладніше про перебіг заходу читайте в наступному номері «ПВ».

ДЕПАРТАМЕНТ МІЖНАРОДНОЇ РОБОТИ ФПУ

ЗУСТРІЧ

КИЇВ І БРЮССЕЛЬ «ЗВІРЯЮТЬ ГОДИННИКИ»

У столиці Євросоюзу Брюсселі (Бельгія) відбулася зустріч Голови ФПУ Юрія Кулика з Генеральним секретарем Міжнародної конфедерації профспілок Шаран Барроу та її заступником Яном Віненом.

Профспілкові лідери обмінялися думками щодо проблем профспілкового руху. Юрій Кулик, зокрема, поінформував про ситуацію в Україні, розповів про свою зустріч із Прем'єр-міністром України Миколою Азаровим, а також про те, що з ініціативи ФПУ 2012 рік офіційно оголошено в Україні Роком соціальної справедливості.

Шаран Барроу розповіла про пріоритети в ро-

боті МКП, одним із яких є зростання профспілкового членства. Для цього МКП планує надавати допомогу своїм членським організаціям. Представників ФПУ запросили взяти участь у конференції з проблем профспілкового руху Європи, що відбувається в Болгарії. Керівники МКП також висловили бажання, аби ФПУ брала більш активну участь у заходах МКП, що сприятиме підвищен-

ню міжнародного авторитету ФПУ. Юрій Кулик підтвердив готовність активізувати міжнародну діяльність найчисленнішої профспілкової організації України.

Міжнародна конфедерація профспілок із розумінням і готовністю допомоги поставилася до ініціативи Юрія Кулика створити Інститут профспілкового руху в Києві.

Досягнуто домовленості про регулярне про-

ведення подібних зустрічей, тож наступна вже відбудеться за кілька місяців у Києві.

Під час перебування у Брюсселі Голова ФПУ Юрій Кулик провів роботу зустрічі із заступником Генерального секретаря Європейської конфедерації профспілок Джозефом Немецом.

ДЕПАРТАМЕНТ МІЖНАРОДНОЇ РОБОТИ ФПУ

НА УРЯДОВОМУ РІВНІ

КАБМІН ПІДТРИМАВ ПРОФСПІЛКИ

Під час прес-конференції Прем'єр-міністра України Миколи Азарова з представниками ЗМІ 20 січня ц. р. кореспондент «Профспілкових вістей» передала Главі уряду запитання щодо пропозиції ФПУ про відзначення на належному рівні Дня соціальної справедливості 20 лютого. Дня-ми газета отримала відповідь від прес-служби Кабміну. У листі йдеться про те, що уряд підтримує пропозиції ФПУ щодо відзначення в Україні Дня соціальної справедливості, а також про заходи, які проводитимуться на державному рівні. Друкуємо повний текст листа.

«Урядом розглянуто пропозиції Федерації профспілок України щодо відзначення в Україні Дня соціальної справедливості відповідно до Указу Президента України від 4 листопада 2011 р. № 1021 «Про День соціальної справедливості», який визначено проводити щороку 20 лютого — у Всесвітній день соціальної справедливості.

Генеральна Асамблея ООН проголосила 20 лютого Всесвітнім днем соціальної справедливості (резолюція № A/RES/62/10 від 18 грудня 2007 року, прийнята на 62-й сесії Генеральної Асамблеї ООН), який відзначається ООН щороку, починаючи з 2009 року.

З метою започаткування відзначення в Україні Дня соціальної справедливості зацікавленими центральними органами виконавчої влади пропонується провести 20 лютого ц. р. у Федерації профспілок України прес-конференцію із зазначеної тематики, до участі у якій запросити представників ООН в Україні, Міжнародної організації праці в Україні, Адміністрації Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, органів виконавчої влади, сторін соціального діалогу та науковців. Кабінетом Міністрів також підтримується пропозиція Федерації профспілок України щодо залучення місцевих

органів виконавчої влади та проведення відповідних заходів в кожному регіоні. У зв'язку з цим підготовлено звернення віце-прем'єр-міністра України – міністра соціальної політики С. Тігіпка до керівників місцевих органів виконавчої влади щодо проведення 20 лютого ц. р. за участю соціальних партнерів тематичних заходів з нагоди Дня соціальної справедливості з подальшим висвітленням їх у засобах масової інформації.

Проведення щорічної національної конференції з нагоди Дня соціальної справедливості пропонується започаткувати, починаючи з наступного року. За цей період потрібно вивчити міжнародний досвід щодо

заходів відзначення Дня соціальної справедливості в інших країнах світу, зокрема ЄС та СНД; сторонам соціального діалогу ознайомитися з резолюцією № A/RES/62/10 від 18 грудня 2007 року, прийнятою на 62-й сесії Генеральної Асамблеї ООН, та Декларацією Міжнародної організації праці про соціальну справедливість у цілях справедливої глобалізації.

З метою якісної підготовки та проведення національної конференції з нагоди Дня соціальної справедливості в наступному році роботу щодо створення відповідного Організму пропонується провести завчасно, не пізніше ніж за півроку до дати проведення заходу».

НОВА ЗЕЛАНДІЯ

ДОКЕРИ ОКЛЕНДА ПОГРОЖУЮТЬ СТРАЙКОМ

Міжнародна федерація транспортників попередила, що порт Окленд у Новій Зеландії може бути оголошено першим в історії «зручним портом», якщо його керівництво не припинить чинити тиск на права профспілок.

Традиції, інтереси яких представляє профспілка MUNZ (Maritime Union of New Zealand), членська організація МФТ, переживають період ескалації трудового спору щодо поновлення колективного договору. MUNZ і керівництво компанії POAL (Ports of Auckland Limited) готувалися укласти новий договір, що включає згоду профспілок на розширене застосування процесу підвищення продуктивності праці, позначеного англійським скороченням TRACC. Однак, керівництво POAL пішло на провокацію, намагаючись розірвати колективний договір із профспілкою MUNZ. Воно також погрожує звільненням усього трудовому колективу із близько 300 докерів, якщо ті відмовляться підписати договір, нав'язаний керівництвом компанії. Президент МФТ Педді

Крамлін і генеральний секретар МФТ Девід Кокрофт заявили в своєму листі президентові компанії POAL Тоні Гібсону про те, що «федерація вважає поведінку керівництва компанії кричущим порушенням фундаментальних прав профспілок. У випадку, якщо компанія й надалі буде намагатися змусити трудящих відмовитися від існуючих договорів, МФТ оголосить Окленд «зручним портом» з вимогою, щоб усі членські організації МФТ у світі, особливо секції докерів і моряків, невідкладно провели акції в межах дозволених законом дій».

ФІНЛЯНДІЯ

НЕРІВНІ УМОВИ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ NOKIA

Профспілка інженерів Фінляндії звинувачує компанію Accenture у чиненні тиску на співробітників, переведених на службу в компанію з Nokia.

Як повідомили в профспілці, Accenture намагається схилити цих співробітників до укладення нових, менш вигідних для них контрактів. У жовтні минулого року Nokia перевела в Accenture близько 1200 працівників, які розробляли платформу для мобільних телефонів Symbian. Серед переведених були також менеджери й керівники проектів. За повідомленням профспілки, ці співробітники пропрацювали на новому місці лише місяць, як у них почалися проблеми. У профспілку надійшла інформація про те, що Accenture вимагає від нових співробітників підписати замість чинних контрактів

інші, з гіршими умовами. Зокрема, з нижчими зарплатами та складнішою процедурою переходу на інші місця. Профспілка вважає такі дії надмірними, оскільки працівники Nokia були переведені зі збереженням їхнього робочого статусу, тож їхні умови праці не повинні погіршуватися. Представники компанії Accenture пояснили свої дії тим, що оскільки колишніх співробітників Nokia постійно навчають для виконання нових завдань, у свою чергу змінюються їхні посадові інструкції. Чинники не торкалися змісту нових контрактів, а лише зазначили, що нові умови відповідають загальному курсу компанії.

ЕСТОНІЯ

Центральний союз профспілок направив президенту Естонської Республіки Хендріку Ільвесу звернення, в якому виступає з проханням уважно стежити й за необхідності втрутитися у процес зміни закону про колективний договір, ініційований правовою комісією уряду. Законопроект, представлений як на послаблення захисту працівників, так і зниження мотивації роботодавців для погодження з ними змін у трудових відносинах.

ДЕПУТАТИ «ПРОШТОВХУЮТЬ» АНТИСОЦІАЛЬНИЙ ЗАКОН

У своєму зверненні голова Центрального союзу Харрі Таліга й голова ради уповноважених Пееет Петерсон відзначають, що проект, який надає можливість роботодавцям в односторонньому порядку й без обґрунтування припинити безстрокові колективні договори, суперечить обов'язку держави сприяти результативним колективним переговорам. Крім того, він не відповідає вимогам Європейської соціальної хартії.

«Незважаючи на процес реформування колективних трудових відносин, коаліція ініціювала позачергову зміну закону й намагається «проштотувати» його без соціального обговорення. Жодного обґрунтування для цієї термінової і безкомпромісної зміни закону в проекті немає. Така діяльність про щирі наміри, і ми вважаємо, що розгляд цього законопроекту необхідно призупинити», – зазначив

голова Центрального союзу Харрі Таліга.

У зверненні Центрального союзу профспілок також йдеться про те, що ініціатори зміни закону про колективний договір поводяться дещо некоректно і їхня поведінка йде всупереч добрим традиціям законотворчості.

«Правова комісія отримала проект на розгляд без обговорення під пунктом порядку денного «Інші питання». Він не обговорювався із соціальними парт-

нерами, донині невідомі імена авторів проекту й немає аналізу його перспектив. Така поведінка руйнує довіру соціальних партнерів до державної влади», – зазначається в зверненні Центрального союзу до президента країни.

Профспілки також закликають до співпраці політичні партії, аби спільно розпочати тристоронні переговори щодо проведення цілісної реформи колективних трудових відносин.

ЄВРОПА

МЕТАЛІСТИ ЗА НОВУ ПРОМИСЛОВУ ПОЛІТИКУ

Профспілки Німеччини, Франції, членські організації Міжнародної федерації металістів виступили зі спільною заявою про майбутнє промислового сектору Європи. Вони звертаються до урядів своїх країн, а також до Європейської комісії із проханням зміцнити виробничу базу й гарантувати збереження робочих місць у європейському промисловому секторі.

На тлі глобальної кризи профспілки засуджують поширення нестандартної зайнятості й збільшення конкурентного тиску. Вони закликають національних і європейських політиків вести активну промислову політику, яка б сприяла зміцненню виробничої бази та інноваційного потенціалу економік євро-

пейських країн, а також сприяла б економічному зростанню. Ця політика має передбачати вжиття заходів задля підвищення купівельної спроможності робітників; рівні умови для розміщення підприємств і конкуренції усередині Європейської економічної зони; запровадження інновацій-

них технологій, залучення державних та іноземних інвестицій для вирішення завдань стійкого розвитку економіки, її мобільності, питань охорони здоров'я й інтелектуальних мереж; спрямування коштів на професійне навчання й підвищення кваліфікації робітників для забезпечення технічного й промислового прогресу; розвиток «зелених» ринків (інвестиції в екологічні технології й захист клімату), розроблення й використання повновлованих джерел енергії, розвиток екологічно безпечних матеріалів; демократизації економіки на всіх рівнях для забезпечення прав праців-

ників на одержання інформації, консультацій і на участь у прийнятті рішень. Пріоритетним напрямом програми дій Міжнародної федерації металістів на 2009–2013 роки є сприяння розвитку промисловості для створення стабільних і стійких робочих місць, запровадження інноваційних технологій і підвищення рівня життя.

Шкільний день треба неодмінно починати з фізичної зарядки, вважає экс-міністр освіти С. Ніколаєнко. Але впровадити цю ідею в життя, будучи міністром, так і не зміг

Ресурсів здоров'я дитини часто бракує на виконання нормативів, закладених у шкільній програмі

СМЕРТЕЛЬНА

РАЙСА ЧИРВА,
«ПВ»

Цей випадок трапився на Буковині. Чотирнадцятирічний підліток не дотягнув до фінішу стометрівки якихось 12 метрів. Помер практично відразу. Вітчизняні телеканали не втрималися, аби показати новину номер один у звичній манері: і хлопчика в домовині, і ридючих батьків, і гори вінків, і спантеліченого вчителя фізкультури, який від хвилювання не міг двох слів з'ясувати. А наостанок – резюме кореспондента, який побував на жалобній церемонії: чергова смерть на уроці фізкультури. Перевантажили, у гонитві за дотриманням шкільної програми проігнорували стан здоров'я хлопчини. А в нього, як з'ясували телевізійники, цілий букет хвороб. Звісно, краще було б знати про це заздалегідь. І не журналістам, а тим, кого має непокоїти стан здоров'я учнів. Адже дитяча смертність на уроках фізкультури погрожувє перерости у невтішну тенденцію, і від того не менш страшну. Чому насправді діти гинуть саме на уроках фізичного виховання?

ЗАМІСТЬ КОМП'ЮТЕРА – ШВЕДСЬКА СТІНКА

Якщо запропонувати на вибір чотирирічному малюкові, який подарунок на день народження він хоче отримати – шведську стінку чи комп'ютер, можна не сумніватися, що він обере електронну іграшку. Навіть не вимовляючи літеру «р», забажає неодмінно комп'ютер. А до нього – найновіший і наймодніший арсенал ігор. Перекопувати його на користь тренажера марно. По-перше, у

Даші чи Наталки такий комп'ютер є, а в нього, бачте, немає. По-друге, він же не мавпеняток, аби шастати по тій стінці, хай навіть з імпоротною назвою. По-третє, за комп'ютером можна сидіти скільки завгодно, а повзати по драбині швидко набридає. Нарешті, віртуальне життя таке привабливе: у комп'ютерній грі всього вдосталь. Тут можна легко «добрати» собі здоров'я, набираючи очки, й навіть життя.

Час, згааний перед екраном телевізора чи монітором, спливає швидко. Дві години, три, а то й п'ять, якщо дорослі зайняті своїми справами. Їм, дорослим,

така ситуація навіть вигідна: не заважає, не набридає. Про те, що дитина псує зір, наживає болячок від малорухливого способу життя, перейматися не хочеться. Тож батьки відбуваються черговою фразою: діти нині без комп'ютера жити не можуть. І щоб остаточно заспокоїти своє сумління, додають: та чи ж мій один такий? Діти нині всі однакові. Себто вони змалку приймають спосіб життя, який їм дозволяють чи нав'язують батьки. Переважно – телевізійно-комп'ютерний. У шкільному віці учні спілкуються між собою виключно в електронний спосіб. Через

соціальні мережі. Піти поганяти у футбол – зайняття для «лузерів».

То чого ж тоді ми дивуємося, що кожен сучасний школяр має одну чи дві хронічні болячки. Медики напружають пов'язують цю статистику з недостатньою фізичною активністю саме через надмірне захоплення комп'ютерами й телевізорами. Практично в усіх без винятку учнів лікарі констатують викривлення хребта до десяти градусів. У третини школярів виявлено серйозні проблеми із зором. Майже половина учнів схильні до ожиріння та страждають від зайвої ваги. То, може, самі батьки

програмують негаразди зі здоров'ям своїх дітлахів? Не зумисне, звісно, а через невігластво або власні лінощі.

ЗАМІСТЬ ПЕРЕЛІКУ ХВОРОБ – КАРТИ ЗДОРОВ'Я

Автори шкільних програм діють у таких спосіб: вони визначають, наскільки дитина хвора, або які вона має відхилення. Це в корені неправильно. Треба виміряти рівень здоров'я, саме він покаже можливість дитини до занять фізкультури. Фахівці одноставні в думці, що це основна проблема школярів на уроках фізкультури, не виключаючи і смертельних випадків. Завідувач кафедри медицини і саналогії Національної медичної академії ім. Шупника професор Геннадій Апанасенко на підтвердження цієї тези зазначає: «Дитину можна порівняти з автомобілем. Він справний, тобто здоровий, але двигун у нього слабенький. Ресурсів його здоров'я часто бракує на виконання всіх нормативів, що їх закладено в шкільній програмі з фізичного виховання. Тож без досконалого вивчення рівня здоров'я дитини вчителю немає потреби заходити до спортивної зали або на майданчик».

РУСЛАН РОМАНИШИН,
лідер громадської організації «Рух за здоровий спосіб життя»:

«Нові прилади, завдяки яким за лічені секунди можна виміряти об'єм легень дитини, її силу, характеристики серця й визначити, варто їй робити ту чи іншу вправу, коштують недорого, однак у школах їх вперто відмовляються впроваджувати.

ЮРІЙ ДЕХТЯРЬОВ,
директор Українського центру спортивної медицини:

«Абсолютно здорових дітей надзвичайно мало, усього 11 відсотків. Переважна більшість дітей мають незначні відхилення. Відтак, в одній групі з фізичного виховання, що передбачає максимальні навантаження, діти не можуть перебувати. Учні навіть із невеликими проблемами мають відвідувати підготовчу групу.

СТАНІСЛАВ НІКОЛАЄНКО,
екс-міністр освіти:

«Нині питанням харчування дітей ніхто серйозно не опікується. Генномодифіковані організми, гербіциди – усе це містять продукти, котрі споживають діти. Вони не отримують необхідної кількості вітамінів, білків, відтак – укрій виснажені. А чого ж можна чекати, якщо на харчування однієї дитини виділяється 4,57 гривні на день?»

УЧИТЕЛЬ ФІЗКУЛЬТУРИ – ДОКТОР АЙБОЛИТЬ

Прко усвідомлювати, але багатьох дитячих смертей можна було б уникнути, якби серед дорослих чи школярів хтось володів навичками надання першої невідкладної допомоги. Або хоча б могли зорієнтуватися і не були бездіяльними. Минулого року в одній із київських шкіл семикласниця стало зле після бігу. Педагоги викликали карету швидкої допомоги, але вона прибула запізно. За ці півгодини, кажуть в управлінні освіти Оболонського району, дитину можна було на руках доправити до лікарні, розташованій усього за сто метрів від школи. Шанси на порятунок було втрачено. Дівчинка померла від зупинки серця. Нещодавно на Волині почали діяти курси для вчителів фізкультури. Фахівці навчають їх основ першої медичної допомоги: зробити штучне дихання, непрямий масаж серця тощо. Актуальність таких знань висока, зважаючи на статистику дитячої смертності на уроках фізкультури. На курсах побіжно вчать, як без спеціальних приладів визначити рівень здоров'я дитини. Очевидно, є потреба запровадити такі курси по всій країні. Тоді шанси врятувати дитину, що помирає від перенавантаження або серцевої недостатності, значно зростуть.

Основні причини нездужання нинішніх школярів – відсутність культури харчування, вживання некорисних напоїв, багатогодинне сидіння перед телевизором або монітором, малорухливий спосіб життя і, як наслідок, ожиріння

ФІЗКУЛЬТУРА

На підтримку вченого виступає і колишній міністр освіти Станіслав Ніколаєнко: «Щоразу, коли учень помирає на уроці фізкультури, з'ясовується, що його або не обстежили як слід, або відбулися звичним формулюванням – здоровий. Ні фактичного діагностування, ні профілактики».

Директор Українського центру спортивної медицини, президент Асоціації фахівців зі спортивної медицини й лікувальної фізкультури Юрій Дехтярков переконаний, що діагностуванням і профілактикою можна і треба займатися, не посилаючись на брак коштів чи кадрів: «Існують спеціальні комп'ютерні програми, за допомогою яких можна швидко й ретельно перевірити стан здоров'я дитини, провести дистансеризацію, надати рекомендації не тільки на допустимі фізичні навантаження, а й щодо лікування і навіть харчування. Та якщо такі програми доступні не для всіх, то фіззарядка, провітрювання приміщень, трав'яні цілющі напої – не така вже й утопія».

Про необхідність починати шкільний день із фізичної розминки говорять усі і багато. До честі експерта освіти Станіслава Ніколаєнка, 2006 року він видав наказ про обов'язкову рухливу активність на уроках. Керуючись цим

розпорядженням, педагоги мали два-три рази виводити учнів на свіже повітря. Та ця практика чомусь не прижилася. Зазвичай дітей «запускають» до шкільних коридорів уранці, виставляють охорону на дверях, а після завершення занять випускають на вулицю. «Від тривалого перебування у шкільних класах, які до того ж рідко провітрюються, діти нагадують хворих на жовтяницю, – каже Станіслав Ніколаєнко. – Я продовжую стояти на своєму: слід неодмінно починати шкільний день із фізичної зарядки. Інакше користі від двох уроків фізкультури на тиждень – нуль».

Нині міністерство освіти і науки, молоді та спорту планує скасувати оцінку з фізкультури в загальноосвітніх школах. Це буде передбачено новими навчальними програмами, які поетапно буде впроваджено з 1 вересня 2012 року. Може, таке пом'якшення буде стимулом до занять фізкультурою та спортом. Хоча більшість фахівців переконують, що діти помиратимуть не від фізичних навантажень, а через їх відсутність, і негативно сприймають постійне зниження нормативів фізичних навантажень. Як і те, що батьки перекладають відповідальність за здоров'я і життя своїх дітей виключно на педагогів і не хочуть помічати власних прорахунків.

НЕХАЙ КРАЩЕ МІКРОБИ...

Фахівці стверджують, що фізичне здоров'я напруга залежить від екології. І не тільки у масштабному розумінні цього поняття. Звичайно, чорнобильська біда жодному з українських школярів не дала здоров'я. Тож ми мусимо бути обачнішими у ставленні до екологічного простору в себе вдома. Проаналізуємо, скільки хімічних засобів ми використовуємо для прання, миття посуду, прибирання? Сучасні господині, не замислюючись, витрачають купу грошей на придбання «рекламних» помічників, нехтуючи прадавніми засобами на кшталт харчової соди й господарського мила. А тоді бідкаються, що у дітей виникають алергічні реакції невідомого походження. Згадайте, якими засобами ви користувалися, коли починали ремонт у дитячій кімнаті? Тож не дивуйтеся, що після «чистоти й комфорту», якого було досягнуто, дитина занедає на ту чи іншу алергічну хворобу, у неї з'явиться задишка, коли вона пішки піднімається на третій поверх. Тож краще замінити новомодні хімічні засоби на звичайну харчову соду. І дешевше, і безпечніше.

ЗАМІСТЬ «МІВІНИ» – ВІВСЯНКА

Медики б'ють на сполох: головною причиною нездужання нинішніх школярів є вкрай низька культура харчування. Чіпси, гамбургери, снеки, хотдоги, низькопробні солодощі, газовані напої – ось продукти, які, попри застереження фахівців, часто переважають у раціоні дітвори. Додайте сюди харчі

довготривалого зберігання, інші досягнення сучасної хімії та генетики і не дивуйтеся, чому кров після вживання такої гідоти стає густою й не може вільно рухатися по судинах. А якщо раптом дитина від народження має слабкі судини – це вже серйозний діагноз. Жоден учитель фізкультури, навіть найвищої кваліфікації, не зможе передбачити наслідків від бодей незначного фізичного навантаження.

Знов-таки: чому батьки не контролюють, на яку їжу витрачають кишенькові гроші їхні діти? У шкільних їдальнях і буфетах уже заборонили продавати чіпси й хотдоги. А от у кіосках, якими переповерхнені наші міста й селища, таких харчів – хоч греблю гати. Заради виторгу продавці не гребуться пригостити дитину продуктивним набором, термін придатності якого давненько минув.

Про шкідливість частого вживання снеків, хотдогів, гамбургерів сто разів казано-переказано. Однак школярі, попри заборони й застереження, вперто їх споживають. Окрім навантаження на підшлункову залозу, такі продукти мають ще одну підступну властивість: призводять до появи зайвої ваги і, як результат, – до ожиріння. Тринадцятирічному школяреві завважи 80 кілограмів, ясна річ, проблематично втриматися на турніку або віджати від підлоги. Тут зниженням нормативів не зарадить.

Серед ймовірних причин нездужання сучасного учнівства фахівці називають хронічне зневоднення організму. Тож немає чого звинувачувати вчителів фізкультури. Діти – віддзеркалення дорослих. Насамперед батьків. Якщо дорослі не звикли пити воду, то й діти не будуть її пити. Колись академік О. Бутаківа оприлюднила невтіш-

ний висновок: «На Землі майже сто тисяч видів живих істот, і тільки людина п'є все, що завгодно, тільки не воду».

Нинішні школярі смакують газовану воду, не замислюючись, якої шкоди завдають організмові, який росте, а значить, потребує не менше двох літрів на добу звичайнісінької води. Медики констатують, що багато внутрішніх хвороб виникають від поєднання гамбургерів і газованих напоїв.

Однак справжня біда в іншому: сучасні школярі часто тамують спрагу серйознішими напоями: пивом, вином, горілкою. Западливі продавчині в кіосках не переймаються, продаючи спиртне хлопцям і дівчатам, яким до вісімнадцяти – ой як далеко. Головне, аби платили гроші... Ім байдуже, що ще одна біда постукає у двері – дитячий алкоголізм.

Абсолютно очевидно, що у проблемі дитячої смертності на уроках фізкультури немає когось одного винного. Для того, щоб подолати цю біду, потрібно наполегливо працювати всім: і батькам, і вчителям, і урядовцям. Від дітей теж багато чого залежить. Вони, нарешті, мають усвідомити, що запаса здоров'я в реальному світі (на відміну від віртуального) неможливо поповнити, сидючи перед комп'ютерним монітором...

ЗАПОРІЖЖЯ

СВЯТО ВДАЛОСЯ

Запорізька обласна рада профспілок спільно з облуправлінням культури і туризму міської держадміністрації 24 січня 2012 року підбили підсумки роботи закладів культури області із проведення новорічних і різдвяних свят для дітей та підлітків.

Фахівці облпрофради й управління культури і туризму здійснили системний аналіз діяльності закладів культури під час зимових канікул, окреслили пріоритетні напрями роботи із дітьми, покращення матеріально-технічної бази тощо. На новорічні та різдвяні свята організовано 350 святкових заходів, які відвідали понад 130 тис. дітей та підлітків. За організаційно-фінансової участі органів виконачої влади, місцевого самоврядування профспілок проведено благодійні спектаклі і вистави для сиріт та дітей,

позбавлених батьківського піклування, інших категорій соціально незахищених сімей. Також профорганізації придбали понад 100 тис. солодких подарунків, які були вручені дітям під час новорічних свят. Голова обласної ради профспілок Віктор Слупський і начальник облуправління культури і туризму Ірина Конарева вручили Подяки колективам закладів культури, які найкраще провели святкові заходи для дітей.

АНАТОЛІЙ ЧЕРЕПЕХІН

ЧЕРНІГІВЩИНА

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ У ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ

У Чернігівському навчально-методичному центрі профспілок відбувся тренінг «Комплексний гендерний підхід у колективних переговорах», на який було запрошено голів первинних профборганізацій області.

Захід проводився в рамках проекту «Підвищення усвідомлення гендерних прав працюючими жінками», що реалізується Чернігівською обласною організацією Спілки жінок України, багаторічним партнером НМЦ. Учасники тренінгу розглянули низку питань, зокрема щодо активізації діяльності із просування гендерної рівності в сфері трудових відносин, колективного договору як інструмента захисту соціально-трудових прав працівників. Великий спектр питань присвячувався юридичним ас-

пектам, а саме: поняттю паспорта підприємства, особливостям роботи з вразливими категоріями працівників (самотні жінки з дітьми і т. ін.) і працівниками з сімейними обов'язками. Також розглянуто основні зміни законодавства щодо діяльності профспілок. У рамках семінару презентовано інформаційно-методичний посібник «Захист прав працюючих жінок» та інформаційну листівку «Трудові права та гарантії для працюючих жінок».

ВІТАЛІЙ КОПИШ

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

Три роки тому за ініціативою обкому профспілки державних установ було створено Асоціацію молодих сільських голів Прикарпаття. Сьогодні ця громадська організація відіграє важливу роль у захисті прав та інтересів територіальних громад.

ПРОФСПІЛКОВІ ЛІДЕРИ – СІЛЬСЬКІ ГОЛОВИ

На момент створення асоціації нараховувалося 23 молодих керівників. Першим було обрано старотуринського сільського голову Тараса Федоріва із Калуського району.

Після проведення виборів до місцевих рад у 2010 році склад асоціації значно розширився. Нині до неї входять 47 молодих сільських голів з Івано-Франківської області.

Свою діяльність асоціація здійснює на підставі розробленого і затвердженого положення. За цей період добре зарекомендували себе такі форми роботи, як проведення засідань, круглі столи, семінари та заняття. Основні питання, що розглядаються на засіданнях, присвячені співпраці асоціації молодих сільських голів з молодіжною радою обласної організації профспілки працівників державних установ, соціально-правовому захисту та стану оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування і працівників сільських рад, колективно-договірному регулюванню тощо.

Цікаво проходять круглі столи, під час яких молоді сільські голови обмінюються досвідом роботи

РОБОТА В ОСЕРЕДКАХ

Під час засідань сільські голови знайомляться з новими формами та методами роботи виконавчих комітетів сільських рад, умовами праці та відпочинку працівників, діяльністю профспілкових організацій, роботою місцевих комунальної та пожежної служб, переймають досвід роботи старших колег.

щодо реформування діяльності органів місцевого самоврядування, вирішення проблем соціально-економічного та культурного розвитку села, діяльності територіальних громад, особливостей проведення адміністративно-територіальної реформи тощо.

Більшість засідань асоціації проводяться безпосередньо в сільських радах області, переважно тих, які очолюють керівники з великим досвідом роботи. Зокрема, такі засідання було проведено в с. Микитинці, на базі Івано-Франківської міської ради (сільський голова – Михайло Сіщук), с. Старуна Богородчанського району (сільський голова – Іван Мосюк),

с. Старий Лисець Тисменицького району (сільський голова – Анатолій Лушак). Учасники таких засідань – голова обласної ради Олександр Сич і перший його заступник Василь Гладій, заступник голови облдержадміністрації Роман Струтинський, голова обласного комітету профспілки працівників державних установ Ніна Гушпіт, інші відповідальні працівники.

Асоціація намагається залучати молодих сільських голів до розробки й участі в міжнародних та місцевих програмах (грантах) розвитку територій. Протягом року кілька молодих сільських голів стали переможцями місцевих проєктів, організованих обласною радою.

Крім того, в грудні минулого року, за ініціативи Богдана Волошинського, директора Івано-Франківського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій розпочалася підготовка до участі в проєкті «Формування громадянського суспільства в сільських і селищних громадах України».

Діяльність асоціації сприяла утворенню та активізації первинних профорганізацій сільських і селищних рад, укладенню колективних договорів у сільрадах. Голова асоціації молодих сільських голів Прикарпаття Іван Говальчук постійно присутній на засіданнях президії та пленумах обласного комітету профспілки працівників державних установ, засіданнях молодіжної облпрофради. На його думку, таке об'єднання позитивно впливає на діяльність ради, приносить користь не лише безпосередньо молодим сільським головам, а й їхнім громадам, зміцнює профспілковий рух в органах місцевого самоврядування.

СЕРГІЙ ЛІЗАНЧУК

ЗАКАРПАТТЯ

НА ЯЛИНЦІ В КИЄВІ

Ось і цьогоріч у столиці України побували 83 юних закарпатців, серед яких студенти Ужгородського комерційного технікуму, учні Ужгородського вищого професійного училища

торгівлі і технологій харчування та діти працівників галузі. Супроводжували групи екскурсантів голови профкомів навчальних закладів Наталя Понка і Зінаїда Мусієнко.

За доброю традицією Закарпатський обком профспілки працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг (голова – Галина Сваричевська) під час новорічно-різдвяних свят організує екскурсії до Києва.

Мандрівники здійснили екскурсії історичними та культурними місцями столиці, зокрема Києво-Печерської Лаври, побували на цікавій новорічній виставі в Національ-

ному палаці «Україна», отримали подарунки.

СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»

НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

СВІТОВИЙ БАНК КОНСУЛЬТУЄТЬСЯ З ПРОФСПІЛКАМИ

Нещодавно у представництві Світового банку в Україні експерти обговорили підготовку доповіді Світового банку «Робочі місця та ринок праці». У цьому документі основна увага приділяється питанням робочих місць і ринку праці. Група, яка працює над підготовкою доповіді, вирішила обрати саме нашу країну для проведення тематичного дослідження.

Від профспілок у зустрічі взяли участь заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк, експерт профспілки металургів Богдан Оверковський та експерт профспілки будівельників Лілія Торба.

У ході обговорення Сергій Кондрюк зазначив, що ФПУ тривалий час співпрацює з представництвом Світового банку в Україні, зокрема, бере участь у дослідженнях ринку праці. «Іноді наші оцінки окремих явищ і тенденцій, що відбуваються в Україні, не збігаються, – зауважив заступник Голови ФПУ, – проте профспілки позитивно оцінюють можливість співпраці з фахівцями однієї з найбільших у світі організацій, що надає допомогу країнам для їх подальшого розвитку».

У своєму виступі Сергій Кондрюк також звернув увагу на те, що виробнича зайнятість не може розглядатися як явище, яке має однорідну структуру. На

його думку, процес зайнятості – це не лише факт того, що людина залучена до виконання тієї чи іншої роботи. «Праця обов'язково має бути рентабельною, – сказав Сергій Кондрюк, – а також соціально корисною і суспільно прогресивною». Він наголосив, що, на жаль, останнім часом набуває широкого поширення таке явище, як «соціальний демпінг». Його особливостю є те, що великі корпорації розміщують свої виробництва у регіонах із дешевою робочою силою. При цьому часто застосовуються нелегальні форми працевлаштування, не виконуються вимоги щодо соціального захисту працівників та ін. Це спричиняє обурення з боку профспілок. Тож ФПУ пропонує у доповіді Світового банку дослідити подібні деструктивні явища на ринку праці і дати їм належну оцінку.

Профспілки вважають, що необхідно провести «діагностику» ринку праці в Україні, визначити реальний баланс трудових ресурсів, на основі чого й має бути побудована державна політика зайнятості та визначені пріоритети подальшого соціально-економічного розвитку України. Це дасть змогу належним чином сформулювати трудовий потенціал країни.

ФПУ наполягає на підвищенні ролі структур громадянського суспільства у формуванні й реалізації державної політики в сфері зайнятості. Профспілки мають активніше впливати на формування національного ринку праці.

Дискусія виявилася фаховою та надзвичайно корисною. Висновки, які зроблять дослідники Світового банку під час вивчення ситуації на вітчизняному ринку праці, вплинуть на розроблення подальших заходів для позитивних перетворень в Україні, які мають забезпечити зростання рівня життя українців, продуктивності праці та зміцнення соціальної згуртованості населення.

ВІСТІ З КАБМІНУ

На засіданні Кабміну 18 січня розглянуто питання «Про реорганізацію казенних підприємств», в обговоренні якого взяли активну участь профспілки.

КАЗЕННІ ПІДПРИЄМСТВА РЕФОРМУЮТЬСЯ

У пояснювальній записці до проекту зазначеної постанови Уряду йдеться про те, що через об'єктивні причини низку казенних підприємств потрібно перепрофілювати й надати їм статус державних комерційних підприємств. У попередньому списку їх майже два десятки. Здебільшого це підприємства

оборонного комплексу. Також інформується про те, що на сьогодні правовий статус казенних підприємств регулюється Господарським кодексом України. Цим нормативним актом, зокрема, встановлено, що планування господарської діяльності таких підприємств здійснюється переважно на основі державних замовлень. Така норма певною

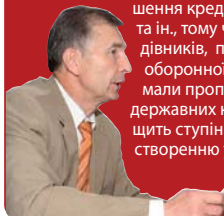
мірою обмежує їх діяльність, бо державні замовлення впродовж останніх років скорочуються, а обсяг продукції, виготовленої за замовленнями Мінпромполітики й Міноборони, на більшості казенних підприємств не перевищує 5–10 відсотків загального обсягу виробництва. Окремі підприємства взагалі роками не отримують державних за-

мовлень, що, безперечно, призводить до погіршення їх фінансового й економічного становища, а відтак – до банкруства, загрожуючи і без того напружену ситуацію в трудових колективах.

«Остаточного рішення з цього приводу поки що не ухвалено, хоча його мета є цілком зрозумілою, – сказав заступник Голови ФПУ Григорій Осовий, який на засіданні Кабміну представляв позицію профспілок. – Перепрофілювання дасть можливість згаданім підприємствам самостійно планувати свою діяльність й на рівних умовах працювати з іншими підприємствами, приміром, отримувати в банках кредити під заставу майна, мати більшу економічну свободу при укладанні договорів на вироблення та поставання продукції тощо».

ШАНС НА ЖИТТЯ

Для більшості підприємств – це шанс вирішити болючі питання погашення кредитної заборгованості, повернення боргів із зарплати та ін., тому членські організації ФПУ, зокрема профспілки авіабудівників, працівників радіоелектроніки та машинобудування, оборонної промисловості, працівників суднобудування, підтримали пропозицію щодо переведення казенних підприємств до державних комерційних підприємств. Такий крок не тільки підвищить ступінь економічної свободи підприємств, а й сприятиме створенню умов для оптимізації структури державного сектору економіки.

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ, ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ФПУ

ЧИ ОТРИМАЮТЬ СПОРТИВНІ ФЕДЕРАЦІЇ СТАТУС НАЦІОНАЛЬНИХ?

Рішення про це ухвалюватиме комісія при Державній службі молоді та спорту України. Така норма прописана у постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про надання на конкурсних засадах спортивній федерації статусу національної та позбавлення такого статусу». Проект документа було розглянуто на засіданні Уряду 18 січня.

В обговоренні питання взяв участь заступник Голови ФПУ та керівника СПО профспілок Григорій Осовий. Він вніс пропозицію про необхідність внесення представників профспілок до складу зазначеної комісії. Згідно з проектом положення її буде створено задля прийняття рішення про надання статусу і вона буде діяти як постійний консультативно-дорадчий

орган при Держмолодьспорту. Григорій Осовий вважає, що такі питання, як приєднання спортивної федерації статусу національної або позбавлення її такого статусу, охоплюють низку чинників, зокрема визначає особливості діяльності або фінансування такої організації. Тому під час надання їй більш високого статусу може виникнути конкуренція або пору-

шено інтереси інших організацій. З метою усунення можливої необ'єктивності у цьому процесі потрібен контроль із боку представників громадських організацій, зокрема фізкультурних товариств, профспілок та ін. Це також дасть змогу збалансувати інтереси державних і громадських інституцій у згаданій комісії та сприятиме неупередженому підходу під час присвоєння національного статусу. На засіданні Уряду досягнуто попередньої домовленості про те, що до складу комісії Держмолодьспорту ввійде представник ФПУ. Також профспілками було погоджено питання про

внесення змін до статей 9 і 25 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Проте цей документ повернуто на доопрацювання, після чого його буде винесено на розгляд чергового засідання Уряду. Профспілки сподіваються, що до порядку денного засідання Кабінету Міністрів буде внесено ще одне важливе питання: про повернення та компенсацію втрачених (знецінених) заощаджень громадян. Із цього приводу профспілки мають низку конструктивних пропозицій.

ОЛЕКСІЙ КОРЕЦЬКИЙ,
МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

«Іноді наші оцінки окремих явищ і тенденцій, що відбуваються в Україні, не збігаються, проте профспілки позитивно оцінюють можливість співпраці з фахівцями однієї з найбільших у світі організацій, що надає допомогу країнам для їх подальшого розвитку».

Сергій Кондрюк,
заступник Голови ФПУ

ПЕРЕРАХУНОК

ЯКЩО ВІДСУТНІЙ ЧЛЕН СІМ'Ї

? Чи маємо ми право зробити перерахунок житлово-комунальних послуг у ЖЕКУ, якщо ми проживаємо в квартирі разом із чоловіком (пенсіонери), а ще тут прописаний наш син, який відбуває покарання у в'язниці? Чи можуть нам у цьому відмовити?

Галина ПРИЙМАЧЕНКО,
м. Токмак, Запорізька обл.

Стаття 20 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачає, що споживач має право не оплачувати житлово-комунальні послуги за період тимчасової відсутності його або членів його сім'ї за умови відповідного документального оформлення цієї відсутності. В такому випадку ЖЕК має провести перерахунок. Пунктом 29 Постанови Кабінету Міністрів України № 630 від 21.07.2005 передбачено, що підставою для зменшення плати є письмова заява споживача та офіційний документ, який за-

свідчує відсутність членів його сім'ї. Таким документом може бути довідка з місця тимчасового проживання, роботи, лікування, навчання, проходження військової служби, відбування покарання, а також довідка із ЖЕКУ за місцем проживання відсутніх членів сім'ї про те, що вони там сплачують комунальні послуги.

ПІЛЬГОВИЙ ВІДПОЧИНОК

ОЗДОРОВЛЕННЯ ДЛЯ ЧОРНОБИЛЬЦІВ

? Хто з постраждалих унаслідок Чорнобильської катастрофи має право користуватися безплатною путівкою на санаторно-курортне лікування?

Софія ГАНЬКО,
м. Миронівка, Київська обл.

путівок та розмір їх вартості визначається п. 4 ст. 20 вищезазначеного Закону. Особи, віднесені до II категорії, ма-

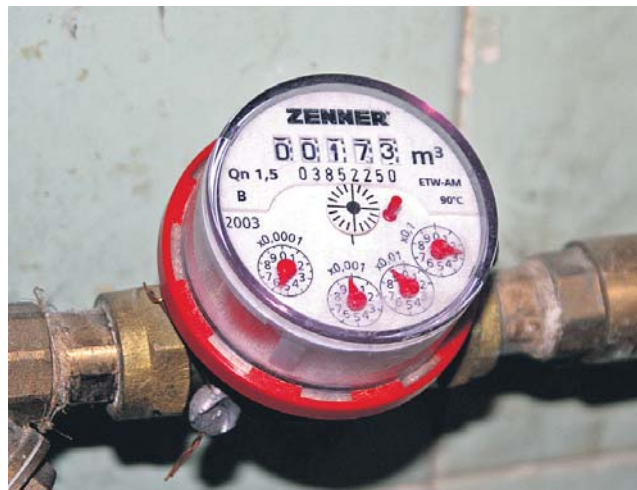
ють право на першочергове щорічне безплатне отримання санаторно-курортних путівок або путівок на відпочинок (п. 2 ст. 21 Закону). Діти віком до 10 років забезпечуються путівками разом з одним із батьків або особою, яка їх замінює, за умови, що останні належать до постраждалих унаслідок Чорнобильської катастрофи (п. 5 ст. 30 Закону).

ють право на першочергове щорічне безплатне отримання санаторно-курортних путівок або путівок на відпочинок (п. 2 ст. 21 Закону). Діти віком до 10 років забезпечуються путівками разом з одним із батьків або особою, яка їх замінює, за умови, що останні належать до постраждалих унаслідок Чорнобильської катастрофи (п. 5 ст. 30 Закону).

МЕТРОЛОГІЧНИЙ НАГЛЯД

? Хочу дізнатися, які служби повинні робити повірку квартирних лічильників води. Чи мають вони самі приходити до власників квартир або потрібно приносити лічильники для повірки? Хто має сплачувати за повірку об'єктових приладів?

Станіслав КОРОБЧЕНКО,
м. Київ

ХТО СПЛАЧУЄ ЗА ПОВІРКУ ЛІЧИЛЬНИКА?

Згідно із Законом України «Про метрологію та метрологічну діяльність» засоби вимірювальної техніки, на які поширюється метрологічний нагляд, дозволяється застосовувати лише за умови, якщо вони пройшли повірку. Повірка проводиться територіальними органами або метрологічними службами під-

приємств, акредитованих на право її проведення за окремими договорами. Для лічильників міжповірювальний період становить 2-4 роки (залежно від типу лічильника) і встановлюється виробником, указується в паспорті цієї продукції та визначається віддати метрологічної повірки.

У частині 3 статті 28 вказаного закону йдеться

про порядок подання фізичними особами, що не є суб'єктами підприємницької діяльності, – власниками засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань якими використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну і теплову енергію, газ і воду) на періодичну повірку цих засобів та оплати за

роботи, пов'язані з повіркою, встановлений Кабінетом Міністрів України. Періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) зазначених засобів вимірювальної техніки здійснюються за рахунок підприємств і організацій, які надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

ГОТУЄМО ДОВІДКИ

ЯК ПРАВИЛЬНО ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ В КВАРТИРІ?

? Ми нещодавно отримали нове житло. Які документи необхідні для того, щоб стати на квартирний облік?

Валентин ГАРАЩУК,
м. Стрий, Львівська обл.

1. Ксерокопія паспорта (перша сторінка та сторінка з пропискою) всіх повнолітніх членів сім'ї, які стають на квартирний облік.
2. Ксерокопія свідоцтва про одруження або розірвання шлюбу.
3. Ксерокопія свідоцтва про народження дітей.
4. Довідка за формою № 3 (із ЖЕКУ).
5. Довідка про попереднє місце проживання, якщо за останнім місцем проживання були прописані після 1992 року.
6. Якщо хтось із членів сім'ї, який виявив бажання стати на квартирний облік,

має або мав квартиру чи будинок, що належить йому на праві приватної власності, необхідно надати копію правовстановлюючого документа: свідоцтво на право власності, договір купівлі-продажу, договір дарування і т. ін. 7. Довідка з місця роботи (місце роботи, займана посада). 8. Документи, що дають право на пільгу: медичний висновок ВКК, копія посвідчення учасника бойових дій, інваліда війни, сім'ї загиблого, інваліда з дитинства, інваліда праці, потерпілого внаслідок аварії на ЧАЕС I та II категорій і т. ін.

9. Бланк заяви за формою № 1 (про прийняття на квартирний облік) видається інспектором і заповнюється за зразком. Підписи всіх повнолітніх членів сім'ї, які стають на квартирний облік, і дата заповнення ставляться в присутності інспектора. Заява приймається тільки за наявності всіх необхідних документів.
10. Три аркуші паперу формату А4, два конверти з марками.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

Збереглося чимало цікавих відомостей про діяльність профспілок початку ХХ століття. Можна лише дивуватися, як попри те, що час та військове лихоліття «почистили» місцеві архіви, до нас дійшла ця історична інформація. І цим ми великою мірою зобов'язані Григорію Семеновичу Новополіну (Нейфельду) – талановитому журналісту, літературознавцю, першому літописцю профспілок Катеринославщини.

БЕЗЦІННИЙ СПАДОК ДЛЯ НАЩАДКІВ

Григорій Новополін – уродженець Катеринослава, який на початку минулого століття був одним із провідних журналістів губерньського центру, свідком багатьох найважливіших подій тієї неспокоїної епохи зародження капіталізму й появи робітничого класу та профспілкового руху, шtatним профспілковим істориком.

Незважаючи на те, що діяльність істпрофів перебувала під суворим контролем «старшого брата» – істпарту, а також «державного ока» і профспілкових функціонерів, ті з периферійних комісій, якими керували люди діяльні й небайдужі, зуміли за п'ять років свого існування (з перервами, бо діяльність істпрофів не раз припинялася) здійснити значну роботу. До них можна віднести і комісію, що працювала під керівництвом Григорія Новополіна при Катеринославській окружній раді профспілок і збирала безліч цінних матеріалів. До нас дійшла, на жаль, лише їх незначна частина. Особливий інтерес серед того, що збереглося, становлять підготовлені до друку два томи нарисів з історії робітничого і профспілкового руху краю періоду 1906–1909 рр., які належать перу керівника комісії Новополіна.

ВИЧЕ КУШНІРІВ

Охоплені в 1906 році загальним ентузіазмом профспілкового будівництва після прийняття «Временных правил о профессиональных обществах», катеринославські робітники шквіряної промисловості намагалися зареєструвати створені ними профспілку. Вони підготували свій статут і надіслали його владі. Але через місяць його повернули перекресленим, що повторювалося потім ще тричі: зацепилися царські бюрократи за перший пункт проекту

статуту, де йшлося про те, що спілка ставить за мету підняти «культурний і моральний стан своїх членів» і захист їх від «поневолення». Проте, свого робітників таки домоглися.

Перші загальні збори профспілки було відкрито з особливим «урочистістю» – на них з'явилися, як тоді було заведено, поліцейський офіцер у супроводі городових. Але коли почалося читання статуту, майже всі непрохані гості... задрімали. Сміх робітників розбудив їх, і лише після цього поліцейські, заручившись словом від засновників, що жодних «неподобств» не станеться», демонстративно виийшли, після чого загальні збори пожвавилися. Профспілка працівників шквіряної галузі в 1906–1909 рр. була однією з найактивніших. Відновила вона свою діяльність і після 1917-го, проіснувавши ще більше десяти років.

ПРАЩУР КОЛДОГОВОРУ

Однією з «найнепокоїніших», за свідченням Новополіна, була також спілка булочників і кондитерів, зареєстрована однією з перших у червні 1906 року. Ще наприкінці ХІХ століття працівники місцевих фабрик із виготовлення цукерок «поклали початок економічній боротьбі за допомогою страйків».

у 1887 році

стався один із перших страйків на копальнях гірничо-промислового товариства в Бахмутському повіті.

ЛІТОПИСЕЦЬ ПРОФСПІЛОК

НОВЕ – ДАВНО ЗАБУТЕ СТАРЕ

Нещодавно в пресі з'явилася інформація про створення в Дніпропетровську профспілки домогосподарок. При цьому підкреслювалося, що дана організація утворена мало не вперше в історії. Нічого подібного! Саме завдяки спогадам Григорія Новополіна нам сьогодні відомо, що ще 1906 року в Катеринославі, на хвилі першої російської революції, з'явилася дещо подібна – профспілка домашньої прислуги. «Захоплення профспілковим будівництвом», – писав Новополін, – торкнулося не лише робітників найбільших металургійних підприємств, майстерень та залізничників, а й «найбільш забитих груп пролетаріату – домашньої прислуги, посудомийок, офіціантів, кухарів». У перших загальних зборах, де було прийнято, причому одноголосно, статут спілки, взяли участь понад 100 людей. Голоувала на них активістка (шкода, прізвище її залишилось невідомим), яка виголосила «дуже палку промову» щодо незавидного становища працівників цієї сфери і необхідності розпочинати боротьбу за свої права.

І хоча головні вимоги робітників не були виконані, влада змушена була реагувати на ці перші прояви робітничого невдоволення. Вже 1892 року з'явилися правила про нагляд за благоустроєм і порядком на приватних гірничих заводах і промислах та про найм на них робітників. Зокрема, було створено гірничозаводську інспекцію, затверджено конфліктну комісію для розгляду скарг робітників.

ТВОРЕЦЬ «АРХІВІВ ПРАЦІ»

У монографії відомого історика О. Мовчан «Українська профспілка в компартійно-радянській системі влади (20-ті роки)» наголошується, що, незважаючи на

про обов'язкове затвердження планів науково-дослідницьких комісій з історії профспілкового руху в істпартях. Григорій Новополін, який уникав співробітництва з місцевим істпартком, був усунутий з посади голови Дніпропетровського істпрофу. ЦК не прийняв до уваги навіть той факт, що після припинення фінансування істпрофів лише дніпропетровська комісія продовжила пошукову роботу, а її голова зміг підготувати до друку двотомну монографію з історії робітничого руху на Катеринославщині.

Наближалася 10-та річниця жовтневої революції, у зв'язку з чим діяльність істпрофів відновилася, а без таких фахівців, як Григорій Семенович, організувати їх ефективно роботу було важко. Завдяки активності істпрофів 1928 року в Одесі, Києві та Дніпропетровську були відкриті «Архіви праці».

У тому ж році на посту голови окружної ради профспілок М. Смирнова, який очолював Всеукраїнський комітет профспілки гірників, змінив партійний функціонер М. Ленау, з яким Новополін, судячи з усього, працювати не зміг. Незабаром на засіданні комфракції Укрпрофради було прийнято рішення про необхідність «комунізації істпрофів» і підбір кандидатури комуніста на посаду завідувача. Почалися грандіозні чистки кадрів, у тому числі в профорганах. Тож таким «старим спецам», як Новополін, у цьому векрай «агресивному середовищі» місця вже не було...

ВІКТОР КОВРИГА,
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ.

ЗМАГАННЯ

БОЙОВИЙ ГОПАК

В Україні здавна існують національні методики самовдосконалення – на межі мистецтва й двобою, які століттями передавалися у спадок наступним поколінням.

Якщо уважно придивитися до деяких фрагментів звичного українського гопака, то можна простежити, що він містить багато бойових фізичних елементів. Причому, одотан – соло-композиція гопака, коли людина, використовуючи удари, сув'язі, уявляє, що б'ється з декількома супротивниками, намагаючись здолати їх. Водночас той же одотан ефективний у реальному двобої. Історичні факти це підтверджують. Так, візантійський історик IX ст. Лев Діакон, повідомляючи про походження князя Святослава, стверджував, що волхви вміють воювати за допомогою танців. А коли французький мандрівник Гійом де Боплан потрапив до Запорозької Січі, він був широким здивований тим, що козаки весь день тренуються під

власний спів, а їхні рухи дуже схожі на танцювальні. Володимир Пилат із початку 80-х років почав досліджувати та систематизувати знання про бойову культуру українців. Він виявив, що популярні українські танці, надто гопак і метелиця, містять багато елементів, що не дістали поширення в інших народів, і дійшов висновку, що йдеться про бойове мистецтво. Так склалася основа технічного арсеналу бойового гопака. В. Пилат започаткував у Львові відповідну експериментальну школу, яка нині має сотні прихильників. Упродовж 1998–2000 років його Школа бойового гопака провела сім чемпіонатів різних рівнів, вісім навчально-вишкільних семінарів, чимало показових програм і фестивалів гопака у різних регіонах України.

НА ВСІ ЧАСИ

«ОЧИ ЧЁРНЫЕ»

Цей романс – найвідоміший у світі вокальний твір. Він прикрашає репертуар багатьох російських виконавців – від Ф. Шаляпіна і до В. Висоцького, Й. Кобзона, Д. Хворостовського. Його також з успіхом виконували такі зарубіжні виконавці, як Л. Армстронг, Л. Торрес, П. Каас, М. Матьє, Х. Ігелсіас.

Добре відома хвилююча мелодія завжди по-різному інтерпретується: це може бути характерний циганський романс «з надривом», варіант танго, джазу, навіть року. Його впізнають усі, завжди й усюди. Попри те, що пісню називають російським романсом, автор тексту – уродженець Полтавщини, славетний український письменник, байкар, педагог, освічена й високоінтелектуальна людина Євген Павлович Гребінка. 2 лютого ц. р. виповнюється 200 років від дня його народження. Про життя письменника ми знаємо, як це

не прикро, небагато. Відомо, що він прожив дуже коротке життя і помер у 35 років. Вірш «Очи чёрные» Євген Гребінка присвятив Марії Василівні Растенберг, яка згодом стала його дружиною. Часто зазначають, що музика належить «невідомому автору». Насправді твір виконується на музику вальсу Флоріана Германа (Valse Hommage) в обробці Софуса Гердала. Тож отака цікава річ: «творчі батьки» славетного «циганського російського романсу» – українець, німець і норвежець.

ЧУДЕСА!

«Мир без чудес черно-бел, но нет причин для тоски. За пять минут кистью умелой мир черно-белый – весь! – разрисуют чудачки», – співала коли Ірина Понаровська. Та, напевне, ні вона, ні автори пісні не здогадувалися тоді про існування особливих «чудаків», а точніше – дивовижних майстрів, яким притаманний власний спосіб розмальовування світу. Йдеться про популярний нині стріт пейнтінг (Street Painting).

МАЙСТРИ ІЛЮЗІЙ

Люди влаштовані так, що постійно потребують видовищ. Споживши одне, бажають чогось іншого: іще яскравішого, непередбачуваного й захопливого. Хочуть ілюзій. І творці вигадують для публіки дедалі дотепніші, складніші, неочікуваніше дива. Так з'явився підводний театр, так поширилося мистецтво стріт пейнтінгу.

Його ще називають «мадоннарі» (італ.), що означає малюнки на асфальті. Це мистецтво відрізняється від графіті: малюнки останнього спостерігаємо на стінах будівель, парканах та інших вертикальних поверхнях, а «вуличний живопис» – на асфальті, тротуарі. Об'єми 3D-малюнків на асфальті ґрунтуються на зоровій ілюзії. Таку картину – анаморфоз – можна побачити лише з певної точки: тоді зумисно викривлене зображення набуває правильного вигляду. Цей вид мистецтва неймовірно складний, адже художнику доводиться постійно пильнувати перспективу, бо зробивши один неправильний рух – й ілюзія розсиплеться... Загалом це мистецтво має глибоке коріння і сягає XIV століття, коли художники, мандруючи містами, зображували різні релігійні сюжети просто на середньовічних майданах. Невипадково, що до наших часів дійшла його друга назва – «мадоннарі», адже середньовічні майстри часто зображували саме Мадонну, тобто Богородицю.

Нині відомих усюмо світу художників, котрі володіють технікою створення тривимірних і водночас плоских композицій на асфальті, можна на пальцях перелічити. Це Едгар Мюллер (Німеччина), Джуліан Бівер (Велика Британія), Едуардо Ролеро (Аргентина), Манфред Стадер (Німеччина), Курт Веннер (США–Італія).

Один із найбільших віртуозів – світова знаменитість із запаморочливими гоноарами – 44-річний Е. Мюллер повністю приділяв своє життя стріт-арту. Для нього це і хобі, й професія, і спосіб заробляти. Свої 3D-малюнки він виконує олійною та аерозольною фарбами. Площа його картин може сягати 400 кв. м, а на один шедевр такого мистецтва він витрачає в середньому п'ять днів.

Свою першу велику картину він створив на вулиці канадського міста влітку 2007 року під час фестивалю мистецтв. Едгар перетворив звичайнісіньку вулицю на величезну річку, яка закінчувалася водоспадом. Художник побував і у Москві тоді, коли зміг застигати місто і майже всі перехожі ходили з респираторами. Мюллер вирішив поліпшити московчан настрій: звичайні акрилові фарби, три дні роботи – і в центрі міста з'явився неймовірний водоспад! Так і хотілося піти до нього ближче,

«освіжитися»: дивився крізь спеціальну лінзу і виходить об'ємна картина. «Я змінив світ, – каже Мюллер, – і люди починають підігравати й також змінюються». На краще.

Якщо Едгар Мюллер уподобав темі печер і водоспадів, то Джуліан Бівер, який малює крейдою на асфальті, причому «на око», вважається найвигадливішим щодо сюжетів. Йому дуже подобається «загострити ситуацію», передати почуття руху, мобільності, непередбачуваності подальшого розвитку подій. Бівера неодноразово залучали для створення реклами різних брендів: що вищий рівень креативності в рекламі будь-якої країни, то активніше вона запрошує Бівера до роботи.

Курт Веннер теж малює крейдою на асфальті й бруківці. Починав свою кар'єру в Римі, куди спеціально приїхав, полишивши роботу в NASA, аби вивчити тонкощі мистецтва. Про його роботи навіть знято

У процесі роботи...

...готовий результат

Не важливо, що саме я малюю, головне, що це дивує й тишить око.

Дж. Бівер

фільм «Шедеври крейдою». Веннер, мабуть, найрізноманітніший митець з-поміж своїх колег, бо створював олійні картини, монументальний живопис, скульптуру, а також займався архітектурою на державне й приватне замовлення.

Створено ролик, котрий у деталях демонструє процес створення 3D-картин на асфальті. Приміром, водоспад. Спершу все нібито зрозуміло: художники малюють лінії під певними кутами, наносять фарби – блакитну, темно-синю, білу. А тоді в якийсь момент, як би уважно ти не спостерігав, переставш розуміти і раптом бачиш диво: справжнє глибоке «урвище», на краю якого стоять усміхнені хлопці-художники із забрудненими фарбою руками. Сумно, що це дивовижне мистецтво недовговічне, адже полівальна машина чи дощ легко можуть змити картину. Однак миттям подобається їхня робота, а вже глядачам – і поговіт.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА МОРГУН, «ПВ»

ФРИСТАЙЛ

ЧЕРГОВИЙ П'ЄДЕСТАЛ ВОЛКОВОЇ

На етапі Кубка світу, який приймав канадський Калгарі, Ольга Волкова виборола бронзову нагороду.

Країна кленового листа для лижної акробати Ольги Волкової виявилася щасливою. Як ми вже повідомляли, на етапі у Мон-Габріелі українка вперше у своїй кар'єрі зайшла на найвищу сходинку п'єдесталу пошани. А в Калгарі колекція медалей нашої співвітчизниці поповнилася бронзовою нагородою – із результатом

85,05 бала Ольга поступилася лише китаянкам Ментао Сю (98,52) і Шуан Чен (92,35). До десятки найкращих на етапі в Калгарі пробилася також іще дві представниці нашої збірної – Ольга Полюк стала восьмою (77,49), а Надія Діденко замкнула цільну десятку (70,56).

ОЛІМПІЗМ

СТИПЕНДІЇ ДЛЯ МЕДАЛІСТІВ

25 січня ц. р. відбулася урочиста зустріч юних олімпійців України в аеропорту «Бориспіль». Вони захищали честь нашої країни на I зимових Юнацьких Олімпійських іграх, що проходили в австрійському місті Інсбрук.

Як уже інформували «ПВ» свої читачі, наші молоді спортсмени здобули на цих престижних змаганнях три срібні медалі. На п'єдесталі пошани піднялися танцювальний дует фігуристів – Олександра Назарова та Максим Нікітін, а також Ярослав Паніот і Марія Долгополова у змаганнях змішаних команд-країн із фігурного катання та шорт-треку.

Свідченням того, що держава гідно оцінила здобутки своїх атлетів, стала зустріч української делегації на рідній землі. Так, в аеропорту «Бориспіль» спортсменів вітав голова Державної служби молоді та спорту України Равіль Сафіуллін, який наголосив, що юні олімпійці своїми виступами довели, що зимові види спорту в Україні розвиваються, і побажав олімпійцям «не розслабитися і продовжувати активно тренуватися».

Свої привітання юнацькій Олімпійській збірній команді України надіслав Президент Віктор Янукович. Особисто привітали юних олімпійців також генеральний секретар НОК Володимир Герасченко, перший заступник голови ФСТ «Колос» Марія Власенко, президент Федерації фігурного катання на ковзанах Людмила Супрун та ін. А на засіданні Виконавчого комітету НОК було прийнято рішення, що герої Юнацької Олімпіади в Інсбруку, а також їхні наставники отримуватимуть стипендії від Національного олімпійського комітету України. Слід зазначити, що вже понад рік стипендії отримують чемпіони та призери I літніх ЮОІ-2010 у Сінгапурі та піроку – переможці і призери Європейського юнацького олімпійського фестивалю в Трарбоні-2011.

БІАТЛОН

СЛОВАЦЬКЕ ЛІДЕРСТВО УКРАЇНЦІВ

27 січня у словацькому Осрблі розпочався чемпіонат Європи з біатлону. На час підготовки матеріалу українські стріляючі лижники загалом вибороли вже вісім нагород, з яких три – найвищого татунку.

Континентальна першість біатлоністів зазвичай не збирає всіх найсильніших спортсменів Європи, однак від того вона не стає менш привабливою для глядачів, а нагороди чемпіонату – менш вагомими для переможців і призерів змагань.

Чемпіонат в Осрблі розпочався із спринтерських гонок. Першими на старт вийшли чоловіки. Українець Артем Прима, здолавши дистанцію з пристойною швидкістю і жодного разу не схибивши на вогневих рубежах, фінішував другим услід за росіянином Олексієм Волковим. Відтак, розпочав відлік українських медалей. А за крок від п'єдесталу пошани завершив гонку ще один наш співвітчизник Сергій Семенов, який менше однієї

секунди (!) програв бронзовому призеру росіянинові Сергію Клячкіну.

А от у жіночому спринті українки не знали собі рівних! Відстрілявшись «на нуль», чемпіонкою Європи виявилася Олена Підгрушна, майже на півхвилини випередивши свою подругу по команді Валю Семеренко. Валентина залишила позаду бронзову призерку Вероніку Новаківську-Земляк із Польщі, хоч та схибила на стрільбищі лише одного разу, на відміну від українки, яка не змогла «закрити» дві мішені. Однак висока швидкість на дистанції дала змогу нашій співвітчизниці у боротьбі за срібло випередити польку майже на шість секунд.

У чоловічих гонках переслідування Семенов і Прима помінялися місцями. Тепер Сергій фінішу-

вав другим, програвши понад 16 секунд Волкову. Натомість Артем перетнув фінішну стрічку лише четвертим. Тим часом дівчата повторили переможний дубль першого дня змагань! Олена Підгрушна вміло розподілила сили на всю дистанцію, тож навіть два промахи на останньому вогневому рубежі не поставили під сумнів її перемогу. Валі ж, яка тричі схибила під час стрільби, довелося виборювати своє друге «срібло» у напруженій фінішній дуелі з росіянками. Зрештою, вона на мізерні півсекунди, але випередила Анастасію Загоруйко, якій довелося задовольнитися третьою сходинкою п'єдесталу пошани.

Паралельно із дорослими в Осрблі виборює нагороди континентальної першості і підрастаюча біатлонна зміна. Дві нагороди здобула наша Ірина Варвинець. У спринті вона фінішувала другою, поступившись болгарській юніорці Ніці Димитровій. Натомість у гонці переслідування спортсменка не залишила суперницям жодних шансів, майже на 40 секунд випередивши Елізу Гаспарин із Швейцарії, яка фінішувала другою.

Тож після закінчення трьох днів змагань українська збірна з трьома золотими і п'ятьма срібними медалями в доробку в неофіційній командній першості упевнено утримувала лідерство.

ФУТБОЛ

РИБКА ПОЗА ГРОЮ

Рішенням УЄФА голкіпер донецького «Шахтаря» та національної збірної України Олександр Рибка дискваліфікований на два роки за вживання допінгу. У клубі вважатимуть рішення Союзу європейських футбольних асоціацій надто жорстким та оскаржуватимуть його.

Суворий вирок, ідеться у заяві «Шахтаря», не цілком відповідає масштабам провини футболіста, у зв'язку з чим гірники подаватимуть апеляцію до відповідних структур УЄФА. Нагадаємо, що воротар донецьчанин Олександр Рибка «пгорів» на допінгу – футболіст начебто прийняв препарат для схуднення, який містив речовину, що їх заборонено до вживання спортсменам. Одразу ж після появи у січні першої інформації про позитивний результат допінг-проби, взятої у Рибки, у «Шахтарі» так прокоментували ситуа-

цію: «Голкіпер прийняв звичайний сечогінний засіб, але не погодив це з лікарями. Він сприяє зменшенню ваги, не спричиняє жодного стимулюючого допінг-ефекту, але входить до переліку засобів категорії А, які заборонені до вживання УЄФА». Ситуація, що й казати, доволі дивна. Доросла людина, голкіпер основного складу чемпіона України, претендент на пост № 1 у воротах національної збірної – й таке утнути! Та дити у спортшколах знають, що не можна приймати навіть ліки від застуди без консультації з лікарем,

оскільки до їх складу може входити заборонений препарат. І ніхто не зважає на те, що це був лише компонент лікарського засобу, оскільки сам по собі цей препарат може вживатися або як допінг, або щоб вивести заборонені речовини з організму. А перелік заборонених препаратів достеменно мають знати лікарі – тому й необхідні для спортсменів консультації з фахівцями медицини навіть після першого «чиху». Тож дії Рибки генеральний директор донецького «Шахтаря» Сергій Палкін не дарма назвав безвідпові-

дальними. Проте рішення УЄФА щодо Рибки вважає некоректним. Донецьчани подаватимуть апеляцію і проситимуть анулювати дискваліфікацію воротаря. Сергій Палкін пояснив: «Рішення УЄФА ми вважаємо некоректним тому, що препарат він прийняв після гри. Якщо логічно мислити, то зрозуміло, що під час гри він не діяв. Саме на цьому ми акцентуватимемо у своїй апеляції». Після подачі апеляції можливі три варіанти розвитку подій. У найкращому разі вдасться анулювати дискваліфікацію, на що навряд чи слід розраховувати. Швидше за все, можна буде скоротити її термін, або взагалі все залишитися без змін. Тоді Рибка два роки буде відпочивати від футболу.

СТОРИНКИ ПІДГОТУВАВ ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ, СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ПВ»

КОНКУРС

ВАШІ
ЗА НАШУ ПОМИЛКУ

Після виходу в світ минулого, 4-го, номера «ПВ» переможців, на жаль, не виявилось. У січневу № 3 «ПВ» переможцем став Мiron Кулиніч із м. Тернополя. Одержати виграв шановний дописувач може за домашню адресу, на яку ми перекажемо гроші, якщо буде повністю виконано умови конкурсу. Для цього необхідно звернутися до редакції та пред'явити копії паспорта, ідентифікаційного коду, передплатну квитанцію на газету «Профспілкові вісті» на поточний рік, а також квитанцію ще одного передплатника, якому дописувач порекомендував нашу газету. Нові умови конкурсу надруковано у № 3 (621) за 19 січня 2012 року. Пропонуємо і в цьому номері знайти помилку та надіслати відповіді електронною поштою profvisti@ukr.net або листом, вказавши при цьому домашню адресу та поштовий індекс, на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигоріна, 18, м. Київ, 01042. Хто зробить це правильно та скоріше за всіх, одержить сто гривень.

ПІДСУМКИ ПЕРЕДПЛАТИ-2012

За підсумками конкурсу на кращу організацію передплати газети «Профспілкові вісті» на 2012 рік, який проводився серед регіональних профоб'єднань, комісія конкурсу визначила кращого колективного передплатника та присудила першу грошову премію в сумі 3000 гривень переможцеві. Ним виявилась (за даними ДП «Преса» (форма звітності СП-18)) Закарпатська обласна рада профспілок (голова Іван Король; відповідальний за організацію передплати видань «Проінформ» Сергій Баранчиков). Завдяки успішній роботі обраної передплатною 951 примірник газети «Профспілкові вісті», що становить 55% кількості профкомів області при середньому показнику по Україні 17,0%.

У зв'язку із тим, що показники інших передплатників не досягли навіть 50% кількості профкомів областей, комісія постановила другу та третю премії не присуджувати.

Вітаємо переможця та нагадуємо, що передплата видань «Проінформ» не закінчується ніколи!

Закликаємо підтримувати профспілкову пресу й надалі! Дайте шанс достовірній інформації дістатися до людей! Сподіваємося на підтримку всіх зацікавлених у незаангажованій інформації! Робота з популяризації профспілкових видань активно триває. Запрошуємо до співпраці.

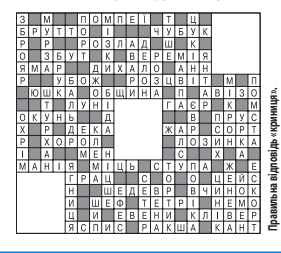
Фото Кирила Латишева, «ПВ»

СКАНВОРД

ВПИШІТЬ СЛОВО

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте сканворд по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигоріна, 18, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net. Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті». Вітаємо Валерія Римаря з м. Алчевська Луганської обл., який правильно розгадав сканворд у № 4. У січні першими розгадали сканворди та надіслали правильні відповіді Оксана Канюк із м. Тернополя (№ 1–2) та Валерій Римар із м. Алчевська Луганської обл. (№ 3).

Відповіді на сканворд, надрукований у № 4

Правильна відповідь «Сканворд»

Large crossword puzzle grid with various clues in Ukrainian. The clues include: 1. Пристрій прихований, 2. Пружина синтетична нитка, 3. Корабельний кувар, 4. Прапор на носі російського судна, 5. Рукоятка плуга, 6. Психіатр Зигмунд, 7. Олександр... із гурту... ВЕ, 8. Збірка олександрівських мфів, 9. Слов'яни IV-V ст., 10. Ознак-ла, 11. Маршал Польщі... Плу-судський, 12. Горка частина природи газу, 13. Хаїт, актора, 14. Небесні польотки землі, 15. Коротка жіноча майка, 16. Помішканий евенка, 17. Софол, Еврифт... Хто третій?, 18. Тосте за гучне шло, 19. Супровід велімож, 20. І Гагарін (муз.), І Кутепова (кел), 21. Господь мусульман, 22. Людське «я», 23. Сади, рідні..., 24. Просо на кашу, 25. І Гагарін (муз.), І Кутепова (кел), 26. Господь мусульман, 27. Кіносценарист Аркадій..., 28. Область поширення виду, 29. Західний грузин, 30. Фангазя, 31. Керівник держави (турч.), 32. Просте знаряддя сапера, 33. Як зава-ли живі заради?, 34. Дрібні кру-ли лу-кваси, 35. Цар, чоловік власної матері, 36. Актриса... Білосв-ська, 37. Най-мит часів Русі, 38. Ліній водні при березі, 39. Винуватець Троїцької війни, 40. Морнок із мультфільму, 41. Шкорова-на іль Київської мери, 42. Брат Рому-ла, 43. Тезка Поп-пис, 44. Жалоба, 45. Річний коштов-ис держави, 46. Жан-Руссо, 47. Шика-ва або осі, 48. «Кин-да-да-да!» (жонг-сер), 49. Лігера, позначча-ла грешку «Ф», 50. Космічна горська О. Тол-стого, 51. Те, що лишило-ся в пещері, 52. Законо-даний диван-ти, 53. Рідина – синій люти, 54. Суво-рий край у Росії, 55. Вал-во-линська столиця ХІІ ст., 56. «Дон... де Ба-зан», 57. Уї, що виз-ноють Тору, 58. Під-леглий Атлти, 59. І мавр, і го-страцін, 60. Жино-чий одиг-наряд, 61. Рудольф із парт-верквейлу Рейку, 62. ... Бо-ярсь-ка, 63. Рокіт див-гучив, 64. Ром-бик на карті, 65. УОРО, 66. Адрес-от підом-венника, 67. Посуд для вина, 68. Каро-ванець казах, 69. Схо-жість поцій, 70. Нит-ка на-миста.

УВАГА!

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА 2012 РІК

ПЕРЕДПЛАТНІ ІНДЕКСИ ТА ВАРТІСТЬ ВИДАНЬ ПІДПРИЄМСТВА «ПРОФІНФОРМ» ФГУ НА РІК

22152 ГАЗЕТА «ПРОСПІЛКОВІ ВІСТІ» – 148,44 грн.
22909 ЖУРНАЛ «БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ ПРОСПІЛКОВОГО КОМПІТЕТУ» – 65,64 грн.

ГОРОСКОП

6–12 ЛЮТОГО

ОВЕН (21.03-20.04)
Нарешті ви впритупіть свої думки до реалізації своїх давніх планів. Спілкуйтеся лише з тими, кому беззастережно довіряєте, аби не натрапити на підлітки.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05)
Гарний час для вдосконалення та розвитку особистості, реалізації планів, пов'язаних із поїздками та діловими контактами. Чітко визначте, чого саме ви прагнете, легко можете знайти одну умову.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06)
Удача супроводжуватиме вас у спілкуванні з начальством. Службовий й бізнесові справи складатимуться якнайкраще, попри дрібні непорозуміння, які швидко залагодяться.

РАК (22.06-23.07)
Доведеться працювати в напруженому ритмі. Майте якнайкраще показати себе в роботі. Не приймайте поспішних рішень.

ЛЕВ (24.07-23.08)
Дуже насичений тиждень. Найважливіші справи варто планувати на початку тижня. Фінансові питання потребують виважених рішень.

ДІВА (24.08-23.09)
Ситуація, що склалася навколо вас останнім часом – результат ваших попередніх дій і вчинків. Стосовно когось ви чинили неправильно, тож усе повертається бумерангом.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10)
Сприятливий час для втілення найважливіших планів і проєктів, що позитивно позначаться на вашому житті. Виваживши свої найкращі здібності, рішуче рухайтесь до мети.

СКОРПІОН (21.10-22.11)
Тиждень, насичений су-перечливими подіями. Ви дивуватиметесь, як вони взагалі можуть відбуватися одночасно. Покладайтесь на власну інтуїцію та досвід: вони підкажуть правильний вихід з будь-якої ситуації.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12)
Усе може скластися не зовсім так, як ви очікували. Тож якщо ви не впевнені в правильності власних дій, краще не поспішати. Розберіться в собі й визначте пріоритети – тільки тоді досягнете успіху.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01)
Можете будувати найміліліші плани й упевнено рухатися у напрямку їх реалізації. У приватному житті відбудуться приємні зміни.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02)
Цього тижня справи складатимуться якнайкраще. З'явиться шанс досягти успіхів у професійній сфері. Не конфліктуйте з колегами.

РИБИ (20.02-20.03)
Вдасться досягти навіть більшого, ніж розраховували, якщо відповідально та серйозно візьметься до справи. Завдяки професійним діям зросте ваш авторитет у начальства.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА МАРІАННА ЛІЦЕНКО, «ПВ»